

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU 2016

İÇİNDEKİLER

Rapor Hakkında	3
Genel Müdür Mesajı	5
Otokar Hakkında	10
Sürdürülebilir Gelişim Odaklı, Sorumlu Yönetim	14
İstikrarlı Büyüme, Sürekli Gelişim	21
Katma Değer Odaklı İnovasyon	23
Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek	26
İnsan Odaklı İşyeri	33
Çevre Dostu Üretim	39
İklim Değişikliği, Enerji ve Emisyonlar	44
Topluma Değer Vermek	47
Performans Verileri	50
GRI İndeksi	54
Künye	58

RAPOR HAKKINDA

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEK

RAPOR HAKKINDA

Yarım asrı aşan köklü geçmişimiz, güçlü ortaklık ve sermaye yapımız, sürekli geliştirdiğimiz inovasyon kabiliyetlerimizden aldığımız güç, sorumlu ve ilkleri yönetim anlayışımızla paydaşlarımız için sürdürülebilir değer üretmeye devam ediyoruz. Bu yolculukta elde ettiğimiz kazanımları yayınladığımız sürdürülebilirlik raporları aracılığıyla tüm paydaşlarımızın bilgisine sunuyoruz.

Bu yıl dördüncüsünü yayınladığımız Otokar Sürdürülebilirlik Raporu, faaliyetlerimizin sosyal, çevresel ve ekonomik etkilerini, yönetsel yaklaşımlarımızı, performans sonuçlarımızı ve gelecek perspektifimizi içermektedir. Geçmiş yıllarda Otokar Sürdürülebilirlik Raporları, kapsam ve bağlayıcılık unsurlarının belirlenmesi, içerik yapısının oluşturulması, performans verilerinin hesaplanması ve açıklamaların şekillendirilmesi GRI G4 raporlama çerçevesine uygun olarak hazırlanmaktaydı. Bu rapor ise 2016 yılında yayınlanan GRI Standartları'nın temel (core) uygulama düzeyi gerekliliklerine uygun olarak hazırlanmıştır.

Otokar sürdürülebilirlik öncelikleri, raporlama döneminde GRI Standartları gerekliliklerine göre gözden geçirilmiştir. Öncelikli konularda açıklama yapılırken, GRI Standartlarında belirtilen performans göstergelerinin yanı sıra sektöre özgü verilerden de yararlanılmıştır.

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. faaliyet ve performans sonuçlarının kapsamını oluşturduğu raporun ana veri kaynağını da şirket faaliyetlerine yönelik bilgiler oluşturur. Kimi öncelikli konularda ise bayi ve tedarikçiler gibi dış paydaşlarca yürütülen çalışmalar hakkında bilgiler de paylaşılmaktadır. Geçmiş raporlama dönemlerine ait veriler de paylaşılmakla birlikte Otokar 2016 Sürdürülebilirlik Raporu, 1 Ocak 2016 – 31 Aralık 2016 tarihleri arasında Türkiye operasyonlarında gerçekleşen performans verilerini kapsamaktadır. Gelecek dönemlerde de raporlama çalışmalarımızı aynı yöntemle, yıllık planda gerçekleştirmeyi hedefliyoruz.

Otokar 2016 Sürdürülebilirlik Raporu'na ve geçmiş dönemlere ait raporlara www.otokar.com.tr adresinden ulaşabilirsiniz. Rapor hakkında görüş ve önerilerinizi kyl@otokar.com.tr adresi veya web sitemiz üzerinden bize iletebilirsiniz.

GENEL MÜDÜR MESAJI

Saygıdeğer paydaşlarımız,

Bölgemiz ve dünya açısından ekonomi ve siyaseti etkileyen birçok gelişmenin yaşandığı 2016 yılında Otokar olarak, istikrarlı yapımızı ve gelecek nesillere daha yaşanabilir, güvenli bir dünya bırakma hedefimizi koruduk. Şeffaf, hesap verebilir ve sorumlu yönetim anlayışımız doğrultusunda faaliyetlerimizi insan ve çevre odağından ödün vermeden başarıyla sürdürdük.

2015-2016 döneminde de sürdürülebilir gelişim hedefiyle yürüttüğümüz çalışmalar sonucunda BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde listelenmeye hak kazandık. Çevre, insan ve toplum ekseninde gelişimi öngören hedeflerimizden ödün vermeksizin çalışmaya devam ederek gelecek yıllarda da bu başarıyı sürdürmeyi amaçlıyoruz.

Operasyonel mükemmelliğe, fikri hakları %100 bize ait olan, müşteri beklentilerini eksiksiz karşılayan yenilikçi ve çevreci ürünler geliştirmeye odaklı iş modelimizle bir yandan şirketimizin gelişimini sağlarken bir yandan da yeni nesillerin yaşam standartlarını geliştirmek, dünya genelinde barış ve güvenliğin tesisine katkı sağlamak, yerel ekonomiye ve toplumsal gelişime destek vermek temel amacımızdır.

Çevresel etkilerin azaltılması ve özellikle bunların arasında ön plana çıkan iklim değişikliğiyle mücadele konusundaki çalışmalarımıza raporlama

döneminde de devam ettik. 2016 yılında verimlilik projeleriyle enerji tüketimini yıllık 932 GJ, sera gazı emisyonunu da 124 ton CO2e azaltarak ünite başına sera gazı emisyonunu %15 oranında iyileştirdik. Toplam 151.175 m3 atık suyu geri kazanarak üretim süreçlerimizde ihtiyaç duyduğumuz suyun %42'sini geri kazanımdan sağlamayı başardık.

Yıl içinde ürettiğimiz araçların tüketiminden kaynaklanan çevresel etkilerin düşürülmesi, geleceğin akıllı şehirlerinde toplu taşımanın gerçekleştirilmesine aday araçlar üretilmesine yönelik projeler yürüttük. Avrupa Birliği Eureka Celtic-Plus kapsamında gerçekleştirilen CoMoSeF Projesi, Elektrikli ve CNG Yakıtlı Toplu Taşıma Aracı Projeleri bu çalışmalarımıza güzel örnekler oluşturmaktadır. Raporlama döneminde Ar-Ge harcamalarımızın ciromuza oranı da %3,25'ten %5,17'ye yükselmiştir.

Raporlama döneminde çalışanlarımızın mesleki bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi amacıyla 70.525 kişi x saat eğitim gerçekleştirdik. Kurum içinde İSG kültürünün geliştirilmesi amacıyla da çalışanlarımıza 24.630 kişi x saat eğitim düzenledik. Yıl içinde gerçekleştirdiğimiz sosyal sorumluluk çalışmalarıyla da toplumsal gelişime desteğimizi sürdürdük.

Paydaşlarımız için sürdürülebilir değer üretme yolunda gelecek yıllarda da çalışmalarımızı kararlılıkla sürdüreceğiz. Bu amaç doğrultusunda

destekleriyle bizlere güç veren çalışanlarımıza, yatırımcı ve hissedarlarımıza, tedarikçi ve iş ortaklarımıza ve tüm paydaşlarımıza teşekkür eder, saygılar sunarım.

Serdar Görgüç
Genel Müdür

1963-2016
SATIRBAŞLARI...

1960'lar

1963

Şirket, "Otobüs Karoseri A.Ş." unvanı ile Bahçelievler'de kuruldu.

1964

Magirus lisansı altında Türkiye'nin ilk şehirlerarası otobüslerinin üretimi yapıldı.

1967

İlk küçük otobüslerin üretimi ve ihracatı gerçekleştirildi.

1967

Döneminde efsane olmuş Havalı Apollo otobüsleri üretildi.

1970'ler

1970

Toplu taşımacılığa uygun minibüsler tasarlandı ve üretildi.

1976

Koç Topluluğu'na katıldı.

1980'ler

1980

Türkiye'nin para taşıma amaçlı ilk zırhlı araç tasarlandı ve üretildi.

1984

Şirket'in unvanı "Otokar Otobüs Karoseri Sanayii A.Ş." olarak değiştirildi.

1987

Land Rover Defender lisansı ile taktik tekerlekli araç üretimine başlandı ve ilk büyük sipariş alındı.

1990'lar

1990

Türkiye'nin ilk taktik tekerlekli zırhlı araç üretimi ve Türkiye'nin ilk taktik zırhlı araç ihracatı gerçekleştirildi.

1995

Otokar hisseleri halka arz edildi.

1997

Sakarya'daki 86 bin m²'lik fabrikaya taşındı.

2000'ler

2002

İstanbul Fruehauf A.Ş. ile birleşildi, ürün ailesine treyler eklendi; Sultan ismi ile küçük otobüs tasarım ve üretimine başlandı, ilk yılda Pazar ikinciliği elde edildi.

2003

Türkiye'nin ilk ADR'li tanker üretimi yapıldı.

2004

Otokar'ın Ar-Ge çalışmaları Ar-Ge Merkezi altında toplandı.

2005

Otokar markalı semi-treyler tasarımı ve üretimi gerçekleştirildi.

2007

"Doruk" orta boy otobüs tasarlandı ve üretim planına alındı, Türkiye'nin ilk hibrit otobüsü üretildi.

2000'ler

2008

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin güncel ihtiyaçlarına uygun, milli imkanlarla modern tank üretimi projesinde ana yüklenici olarak görevlendirildi.

2009

Mayına dayanıklı zırhlı araç "Kaya" ve 12 metrelik belediye otobüsü "Kent" ürün ailesine eklendi.

"Doruk"la, Türkiye'de "Design Turkey Tasarım Ödülü"ne ve Avrupa'da "Busworld Kortrijk Grand Award'a layık görüldü.

2010'lar

2010

Unvan'ı Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. olarak değiştirildi.

Çok tekerlekli zırhlı araç platformlarından ilki olan "Arma 6x6" ürün ailesine eklendi.

Otokar, Türkiye'nin en çok satılan otobüs markası oldu.

2011

"Kent" belediye otobüsü, Avrupa'da "European Coach Week" kapsamında Jüri Özel Ödülü'nü kazandı.

"Arma 8x8" zırhlı muharebe aracı ürün ailesine eklendi.

Fransa'da bağlı ortaklık olan Otokar Avrupa kuruldu.

2012

Otokar Tank Test Merkezi açıldı.

Milli tank "Altay"ın ilk prototipleri kamuoyuna tanıtıldı.

Türkiye'nin ilk elektrikli otobüsü tanıtıldı.

2010'lar

2012

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden 900 adet KENT belediye otobüsü siparişi alındı.

2013

Hafif kamyon üretimine başlandı.

Türkiye'nin ilk özgün paletli zırhlı aracı "Tulpar" ve zırhlı personel taşıyıcısı Ural ürün ailesine eklendi.

2014

Müşteri memnuniyeti alanında ISO 10002 sertifikası alındı.

Otokar Ar-Ge Merkezi, otomotivde "En Başarılı Ar-Ge Merkezi" seçildi.

Otokar Elektromanyetik Uyumluluk Test Merkezi akredite oldu.

2010'lar

2015

KENT körüklü otobüs ve Tulpar S Paletli Zırhlı Muharebe Aracı ürün ailesine eklendi.

Savunma Sanayi Müsteşarlığı tarafından 2015 yılı Savunma Sanayi Birincilik Ödülü'yle ödüllendirildi.

Otokar art arda 6. kez Türkiye'nin en çok tercih edilen otobüs markası ve Türkiye küçük otobüs ihracatında lider oldu.

BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'ne dahil oldu.

OHSAS 18001 sertifikası alındı.

2016

2016

Altay Ana Muharebe Tankı'nın seri üretimi teklifi Savunma Sanayi Müsteşarlığı'na sunuldu.

Birleşik Arap Emirlikleri'nde Otokar Land Systems Limited şirketi kuruldu.

Cobra II zırhlı araçları TSK envanterine girdi; Cobra II için ilk ihracat anlaşması imzalandı.

İSBAK ve KoçSistem iş birliğiyle CoMoSef Projesi kapsamında Akıllı Otobüs uygulaması hayata geçirildi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı ESHOT'un 100 adet körüklü otobüs alımı ihalesi kazanılarak teslimat tamamlandı.

Otokar Ar-Ge Test Merkezi Dinamometreli İklimlendirilmiş Test Odası, araç üst yapıları ATP tip testleri için "Türkiye'nin ilk ve tek onaylı test istasyonu" olarak seçildi.

Faaliyet gösterilen segmentlerin toplamında Türkiye otobüs pazarı lideri; Türkiye'nin en çok tercih edilen frigofrik treyler markası oldu.

Sultan otobüsleri için teknoloji ve lisans ihraç edilmeye başlandı.

OTOKAR HAKKINDA

300'e yakın satış ve servis noktasıyla 5 kıtada, 60'tan fazla ülkeye ürün sunan %100 yerli sermayeli bir dünya markası.

VİZYONUMUZ

Kendi teknolojisini geliştirerek ürünlerinde yerli ve milli kimlik özelliğini korur; topyekûn mükemmellik felsefesi ile müşterilerinin, çalışanlarının ve ortaklarının memnuniyetinde sürekliliği sağlamayı hedefler.

MİSYONUMUZ

A na görevi, ticari araçlar ile çeşitli savunma sanayii mamullerini, müşteri beklentileri doğrultusunda, dünya çapında rekabet gücü olan ürünler olarak tasarlamak, üretmek ve pazarlamaktır.

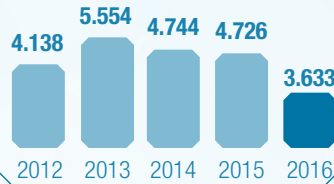
Sakarya Arifiye Fabrikası-552.000 m²

%96 Otokar Tasarımı araç satışlarının cirodaki payı

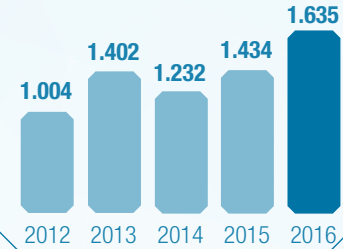
%22,9 Kapasite Kullanım Oranı

9,32 Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu

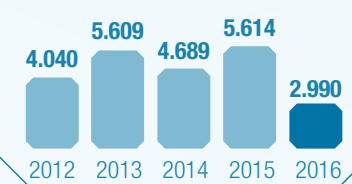
SATIŞ (ADET)

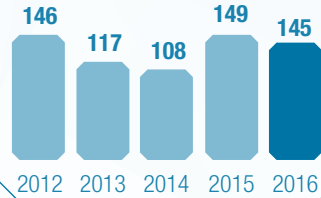
SATIŞ GELİRLERİ (MİLYON TL)

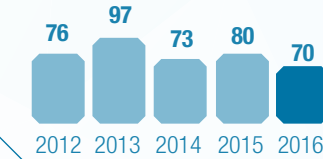
ÜRETİM (ADET)

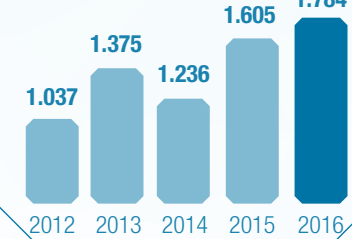
İHRACAT GELİRLERİ (MİLYON ABD DOLARI)

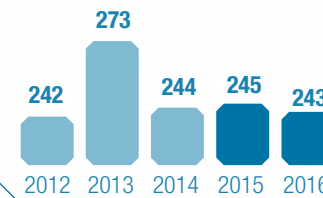
NET DÖNEM KARI (MİLYON TL)

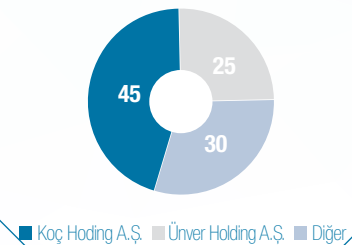
TOPLAM VARLIKLAR (MİLYON TL)

ÖZKAYNAKLAR (MİLYON TL)

ORTAKLIK YAPISI (%)

OTOKAR HAKKINDA

Sosyal
GöstergelerToplam Eğitim
Saati: **70.525**
kişixsaatİşgücünde Kadın
Oranı: * **%6,5**Yaralanma
Oranı: **2,24**Toplam
İşgücü: *
2.494Toplam İSG
Eğitimi: * **25.156**
kişixsaatSaha
Çalışanlarında
Sendikalılık
Oranı: **%100**Toplam Enerji
Tasarrufu: **932 GJ**Çevresel
göstergelerÜretilen Araç
Başına Sera Gazı
Emisyonu: **1,37**
ton co₂e/üniteToplam
Sera Gazı
Emisyonu Azaltımı: **124 ton**Geri Kazanılan
Toplam Su: **151.175 m³**Atık Geri
Kazanımı Oranı: **%99,9**Ekonomik
GöstergelerYerel
Tedarik Oranı: **%53,3**Ar-Ge
Harcaması: **84,5**
Milyon TLTedarikçi Sayısı: **1.261**Alınan
Patent Sayısı: **30**Ar-Ge
Bütçesinin
Ciroya Oranı: **%5,17**Ar-Ge
Personeli: **530**

*Müteahhit çalışanları dahildir.

SÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM ODAKLI,
SORUMLU YÖNETİM

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEKKURUMSAL YÖNETİM ve
YÖNETİM KURULU YAPISI

RISK YÖNETİMİ

İŞ ETİĞİ VE YOLSUZLUKLA
MÜCADELE

İÇ DENETİM

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
YÖNETİMİ

PAYDAŞ KATILIMI

Otokar; şeffaflık, hesap verebilirlik, yasalara tam uyum, adalet ve dürüstlük ilkelerine dayanan kurumsal yönetim yapısının şekillendirdiği sorumlu yönetim anlayışı doğrultusunda faaliyetlerini paydaşları için sürdürülebilir değer üretme ve sürekli gelişim odağıyla yürütmektedir.

KURUMSAL YÖNETİM VE YÖNETİM KURULU YAPISI

Otokar, kurumsal yönetim yapısına yönelik faaliyetlerinde SPK tarafından belirlenen Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne tam uyumu ve bu yönde sürekli gelişimi ana hedef olarak kabul etmektedir. Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksi'nde listelenmeye hak kazandığı 2013 yılında 8,64 olarak tespit edilen Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne Uyum Derecelendirme Notu, gerçekleştirilen iyileştirme çalışmalarıyla her geçen yıl geliştirilmiş, raporlama döneminde SPK tarafından yetkilendirilen kuruluşun gerçekleştirdiği denetim sonucunda 9,32 olarak belirlenmiştir.

Otokar Yönetim Kurulu, Genel Kurul tarafından seçilen 3'ü SPK'nın belirlediği bağımsızlık kriterlerine haiz, Genel Müdür dışındaki hiçbir üyesi SPK tanımlamalarına göre icrada görev almayan toplam 9 üyeden oluşmaktadır. Şirketin en üst yönetim organı olan Yönetim Kurulu, ana stratejik yönelimlerin belirlenmesi, bu yönelimler doğrultusunda kararlaştırılan faaliyetlerin gerçekleştirilmesinin takibinden sorumludur. Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Genel Müdürlük görevleri farklı kişiler tarafından icra edilmektedir.

Şirketin sürdürülebilirlik performansı üzerinde etkili sosyal, çevresel ve ekonomik konuların takibi de Yönetim Kurulu'nun faaliyetleri arasındadır. Şirket organlarında

belirlenen sürdürülebilirlik risk ve fırsatları, düzenli aralıklarla Yönetim Kurulu'na sunulacak aksiyonlar hakkında Yönetim Kurulu'nun görüşleri alınır. Bu görüşler üst yönetim tarafından aksiyon planlarına dönüştürülerek hayata geçirilir. Elde edilen sonuçlar Yönetim Kurulu'na aktararak gelecek dönemlere yönelik stratejik planlama çalışmalarında değerlendirilmesi sağlanır.

Yönetim Kurulu'nun faaliyetlerinin verimli biçimde gerçekleştirilmesi amacıyla Kurumsal Yönetim Komitesi, Risk Komitesi ve Denetim Komitesi oluşturulmuştur. Tüm komitelerde başkanlık görevleri bağımsız üyelerce yürütülmekte olup Denetim Komitesi'nin tüm üyeleri bağımsız üyelerden oluşmaktadır. Kurumsal Yönetim Komitesi, SPK tebliğlerine uygun olarak, Aday Gösterme Komitesi ve Ücret Komitesi görevlerini de yerine getirmektedir. Yönetim Kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirilmesinde şirket Ücret Politikası dikkate alınır. Bu konuyla ilgili olarak Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından hazırlanan rapor, Genel Kurul'a sunulur. Yönetim Kurulu üyelerine sabit bir ödenek ödenirken, Genel Müdür ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirilmesinde şirket performansı ve bireysel performansın değerlendirildiği performansa dayalı ücretlendirme sistemi de etkilidir. Yönetim Kurulu ve üst düzey yöneticilere sağlanan mali haklar, faaliyet raporları ve internet sitesinde açıklanan mali tablolar vasıtasıyla duyurulmaktadır.

Otokar Yönetim Kurulu ve komitelerinin yapısı ve görevleri hakkında detaylı bilgiye Otokar 2016 Faaliyet Raporu'nda yer alan Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Raporu bölümünden ve şirket kurumsal internet sitesinden ulaşabilirsiniz.

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEKKURUMSAL YÖNETİM ve
YÖNETİM KURULU YAPISI

RISK YÖNETİMİ

İŞ ETİĞİ VE YOLSUZLUKLA
MÜCADELE

İÇ DENETİM

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
YÖNETİMİ

PAYDAŞ KATILIMI

RISK YÖNETİMİ

Otokar risk yönetimi sisteminin temel hedefi, şirketin; stratejik hedeflerine ulaşılmasının, sürdürülebilir gelişiminin, operasyonel ve finansal bütünlüğünün sağlanması, itibar ve toplumsal meşruiyetini olumsuz etkileyebilecek potansiyel durumların önlenmesi, önlenemeyecek durumlarda ise şirket üzerinde oluşabilecek olumsuz etkinin azaltılmasıdır. Bu amaçla oluşturulan risk politikası, şirket genelinde risk yönetiminin Yönetim Kurulu gözetimi altında, Genel Müdür liderliğinde ve tüm yöneticiler ile koordinasyon içinde yönetilerek, şirketin her düzeyine yaygınlaştırılmasını öngörür. Şirketin stratejik hedeflerine ulaşmasını sekteye uğrattacak riskler, bu politika doğrultusunda hazırlanan araçlarla tespit edilir, gerekli aksiyon planları hazırlanır. Otokar risk yönetim sisteminin, şirketin risk politikası yanında Koç Topluluğu risk politikasıyla da uyumlu çalışması sağlanır. Otokar Risk Komitesi, risk yönetim süreçlerinin ilgili politikayla uyumlu biçimde uygulanmasından sorumludur.

İŞ ETİĞİ VE YOLSUZLUKLA MÜCADELE

Etik ilkelerine bağlılık ve yasal düzenlemelere tam uyum Otokar'ın sorumu yönetim anlayışının ana unsurlarından olup değer zinciri geneli çerçevesinde ele alınır. Ürün ve hizmetlerin ana müşteri grubunu merkezi ve yerel kamu otoriteleri olmasının getirdiği özel sorumlulukla Otokar, özellikle rüşvet ve yolsuzlukla mücadele konusuna farklı bir önem atfeder.

Tüm Topluluk şirketleri için bağlayıcı olan Koç Topluluğu Etik Davranış Kuralları ve Uygulama Prensipleri, Otokar'ın etik çalışma ilkelerinin de temelini oluşturur. Etik Kurallar, yolsuzlukla mücadele alanındaki ilke ve politikaları da düzenlemektedir. Etik Kurallar, tüm çalışanlar gibi tedarikçi, bayi ve iş ortakları için de bağlayıcı olup uyumlu hareket etmelerini beklenmektedir. Etik Kurallar dokümanında da belirtildiği gibi Otokar, faaliyetlerini Koç Holding'in imzacısı olduğu BM Küresel İlkeler Sözleşmesi (UN Global Compact) kriterlerine de uyumla hayata geçirmektedir. Bu kapsamda

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEKKURUMSAL YÖNETİM ve
YÖNETİM KURULU YAPISI

RISK YÖNETİMİ

İŞ ETİĞİ VE YOLSUZLUKLA
MÜCADELE

İÇ DENETİM

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
YÖNETİMİ

PAYDAŞ KATILIMI

hazırlanan satın alma sözleşmelerinde, Küresel İlkeler Sözleşmesi ilkelerine atıfta bulunarak insan hakları, çalışan hakları, çevre duyarlılığı, iş etiği ve yolsuzlukla mücadele gibi konularda tedarikçi, bayi ve iş ortağı süreçlerinde doğabilecek risklerin en aza indirilmesini sağlamaktadır.

Rüşvet ve yolsuzlukla mücadeleye yönelik ilkeleri de barındıran Etik Kurallar, şirket yönetici ve çalışanları, bayi ve tedarikçiler olmak üzere tüm paydaşların kolay erişimini sağlamak açısından internet sitesinde yayınlanmaktadır.

Otokar ve değer zincirinde Etik Kurallar'a uyumun sağlanması, ihlal durumlarının tespitine yönelik denet çalışmalarının yürütülmesi ve ihlal tespiti halinde gerekli aksiyonların alınmasından Etik Davranış Kurulu sorumludur. Otokar İç Denetim Müdürlüğü'nün yürüttüğü yolsuzluk denetimlerin yanı sıra Koç Holding Denetim Grubu Başkanlığı da benzer denetimler gerçekleştirmektedir.

Etik Kurallara uyumsuzluk durumlarında önceden belirlenen prosedür çerçevesinde bildirim yapmak tüm Otokar çalışanlarının sorumluluğudur. Rüşvet ve yolsuzlukla ilgili şüpheli davranışlar, bu türden teklif ve talepler, şirketin web sayfasının iletişim bölümünde yer alan "İhbar / Suistimal Bildirimi" formu ile direk ve sadece Otokar Etik Davranış Kurulu Başkanına ve İç Denetim Müdürüne veya direkt irtibat numaraları üzerinden Koç Holding Denetim Grubu yöneticilerine iletilmektedir. Çalışanlar ve diğer tüm paydaşlar Etik Kurallara aykırı olduğunu düşündükleri bir durum oluştuğunda gizlilik ilkesi çerçevesinde belirlenen iletişim kanalları aracılığıyla Etik Davranış Kurulu'na başvurabilir. Böyle bir durumda Otokar ve Koç Topluluğu tarafından tanımlanmış süreçler takip edilir. Bildirimler ya da ihlal durumlarının tespitine yönelik denetleme çalışmaları sonucu ortaya çıkan uygunsuzluklar Etik Davranış Kurulu tarafından incelenerek, düzeltici önlemler ve/veya disiplin işlemleri uygulanır, gerekli durumlarda da hukuki prosedür başlatılır.

Yönetim Kurulu, şirket Etik Kurallarının belirlenerek yayınlanması ve gerektiğinde revizyonundan, bu amaçla oluşturulan organ, sistem ve prosedürlerin işlerliğinden sorumludur.

Etik Kurallar çerçevesinde yayınlanan rüşvet ve yolsuzlukla mücadeleye yönelik ilkeler uyarınca Otokar çalışanlarının, yerel kültürün izin verdiği minimum ölçülerdeki sembolik hediyeler dışında aynı hediyeler, nakit para ya da yerine geçebilecek hediyeler alması ya da vermesi yasaklanmıştır.

Etik Kurallar doğrultusunda Otokar, hiçbir siyasi görüş, ideoloji, siyasi örgüt ve partiye ya da adaya doğrudan ya da dolaylı destek vermemektedir. Şirket olanaklarıyla siyasi faaliyet ya da propoganda çalışması yürütülmesine imkan sunmamaktadır. Şirket özelinde menfaat oluşturmak amacıyla lobi çalışması yürütmemekte, bu amaçla kişi ya da kuruluşlara destek vermemektedir.

Kamu kuruluşlarının talep ettiği görüş ve bilgiler sektör genelinin temsil edildiği mesleki ya da sivil toplum kuruluşları aracılığıyla kurulan iletişimle sunulmaktadır. Otokar'ın müşteri portföyünü büyük ölçüde yerel ve merkezi kamu kuruluşları oluşturmaktadır. Bu durumlarda ilgili yasaların belirlediği ölçülerde, serbest rekabet koşullarına uyumlu şekilde ticari ilişkiler geliştirmektedir.

Otokar çalışanları, örneğin rüşvet talebine olumsuz yanıt vermek veya yolsuzluk faaliyetine taraf olmayı reddetmek, bu gibi durumlarda gerekli bildirimleri yapmak gibi şirket Etik Kurallarına uygun hareket etmesi nedeniyle şirketin doğrudan veya dolaylı olarak maruz kalabileceği zararlardan sorumlu tutulamaz, hakkında bir yaptırım uygulanamaz. 2016 yılında Etik Kuralların ve insan haklarının ihlali ya da yolsuzluk konusunda ilgili kanallar aracılığıyla yapılan 3 ihbar incelenmiş, uygunsuzluk gözlemlenmemiştir.

Otokar Etik Kuralları'na bu [linki tıklayarak](#) ulaşabilirsiniz.

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEKKURUMSAL YÖNETİM ve
YÖNETİM KURULU YAPISI

RISK YÖNETİMİ

İŞ ETİĞİ VE YOLSUZLUKLA
MÜCADELE

İÇ DENETİM

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
YÖNETİMİ

PAYDAŞ KATILIMI

İÇ DENETİM

Otokar İç Denetim Müdürlüğü şirket faaliyetlerinin mevzuata, kurumsal politika ve ilkelere, belirlenen stratejik hedeflere uyumunun kontrolünü sağlamak amacıyla risk ve süreç bazlı iç denetim çalışmaları yürütmektedir. Bağımsız olarak faaliyet göstermesi amacıyla idari olarak doğrudan Genel Müdür'e, fonksiyonel olarak ise Denetim Komitesine bağlı olarak görev yapan İç Denetim Müdürlüğü, her sene dört ile altı planlı güvence veya danışmanlık çalışması yürütmeyi hedefler. İhbar kaynaklı incelemeler, planlı denetim çalışması olmayıp bu hedefe dahil değildir.

Gerçekleştirilen denetimler kapsamında yasal uyum ve yolsuzluk riskleri de gözden geçirilmektedir. Bu çalışmalar sonucunda elde edilen bulgular ilgili yöneticilere aktarılmakta, iyileştirme önerileri sunulmaktadır. İş etiği ve yolsuzlukla mücadele alanında tespit edilen ihlaller veya şüpheli durumlar şirket üst yönetimine ve Denetim

Komitesi vasıtasıyla Yönetim Kurulu'na raporlanmaktadır. İş etiği ilkelerine aykırılık veya yolsuzluk gibi ihlaller, İç Denetim Müdürlüğü aracılığıyla Koç Holding Denetim Grubuna ve Koç Holding Denetim Grubu aracılığıyla da Koç Holding üst yönetimine raporlanmaktadır. 2016 yılında iş birimlerinin tamamı iç denetime tabi tutulmuş olup herhangi bir etik kural, insan hakları ihlali ya da yolsuzluk vakasına rastlanmamıştır.

Otokar iç Denetim Müdürlüğü yanında Koç Holding Denetim Grubu tarafından da her yıl şirket genelinde mali, operasyonel, yasal uyum, insan hakları, çevre, iş etiği ve yolsuzluk konularını kapsayan denetimler gerçekleştirilmektedir. Ayrıca Otokar, bağımsız denetim kuruluşları tarafından gerçekleştirilen yıllık mali denetimlere, kamu kuruluşları tarafından çeşitli aralıklarla gerçekleştirilen denetim çalışmalarına tabi tutulmaktadır. 2016 yılında gerçekleştirilen bağımsız denetimlerde bir uygunsuzluğa rastlanmamıştır.

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEKKURUMSAL YÖNETİM ve
YÖNETİM KURULU YAPISI

RISK YÖNETİMİ

İŞ ETİĞİ VE YOLSUZLUKLA
MÜCADELE

İÇ DENETİM

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
YÖNETİMİ

PAYDAŞ KATILIMI

Otokar Sürdürülebilirlik Öncelikleri

	Tedarik Süreçleri	Tasarım ve Üretim süreçleri	Dağıtım Süreçleri	Satış ve Pazarlama Süreçleri	Satış Sonrası Süreçler
Çevre Konuları					
İklim Değişikliği, Enerji ve Sera Gazları - Enerji Verimliliği, - Alternatif Enerji, - Lojistik ve Ambalaj Optimizasyonu	*	*	*	*	
Üretimin Çevresel Etkileri - Su ve Atık Su Yönetimi - Atık Yönetimi - Biyoçeşitlilik		*			
Çevresel Etkisi Azaltılmış Araçlar - Araçlarda Düşük Yakıt Tüketimi ve Emisyon - Alternatif Yakıtlı ve Elektrikli Araçlar		*		*	*
Sosyal Konular					
Ürün ve Hizmet Sorumluluğu		*			*
İnsan Hakları	*	*	*	*	*
İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele	*	*	*	*	*
İş Sağlığı ve Güvenliği	*	*			
Toplumsal Gelişim ve Çalışan Gönüllülüğü					*
Çalışan Hakları	*	*	*	*	*
Risk Yönetimi	*	*	*	*	*
Yetenek Yönetimi		*			
Paydaş Katılımı		*			
Ekonomik Konular					
İnovasyon		*			
Yerel Ekonomiye Destek					*
Müşteri Memnuniyeti		*		*	*
Rekabetçi Strateji Planlama		*		*	

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

Otokar, sürdürülebilirlik stratejisini insana ve topluma yakın, çevreyle dost, evrensel insan haklarına ve iş etiği ilkelerine bağlı, operasyonel mükemmelliği hedefleyen ve müşteri beklentilerini eksiksiz karşılayan, yüksek teknolojiye dayalı katma değerli ürünler geliştirmeye odaklı iş modeliyle yerli sermaye yapısını korumak ve karlılığını artırmak olarak tanımlamaktadır. Bu doğrultuda şirketin takip edeceği stratejik yönelimler Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. Bu yönelimler doğrultusunda gerçekleştirilen çalışmaların hedeflenen performansı karşılayıp karşılamadığını kontrol etmek de Yönetim Kurulu'nun görevidir. Bu kapsamda Otokar Yönetim Kurulu, sosyal, çevresel ve ekonomik konularda stratejik yönelimlerin tespiti ve performans takibini de gerçekleştirir.

Otokar sürdürülebilirlik önceliklerinin tespitini şirket genelini temsil eden yöneticilerin katılımıyla oluşan Otokar Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu gerçekleştirir. Belirlenen çerçeve kapsamında iş birimleri performans artıncı uygulamaların hayata geçirilmesinden ve raporlama süreçlerinin eşgüdüm içerisinde gerçekleştirilmesinden sorumludur. Şirketin sürdürülebilirlik öncelikleri Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu üyeleri, Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcılarının katılımıyla gerçekleştirilen çalıştaylarda konu bazında şirketin karşılaşılabileceği risk ve fırsatlar göz önünde bulundurularak belirlenir. Öncelikler, üst yönetim tarafından tekrar değerlendirilerek uygulama safhasına kullanılacak son halini alır.

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEKKURUMSAL YÖNETİM ve
YÖNETİM KURULU YAPISI

RISK YÖNETİMİ

İŞ ETİĞİ VE YOLSUZLUKLA
MÜCADELE

İÇ DENETİM

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
YÖNETİMİ

PAYDAŞ KATILIMI

Üye Olunan Kuruluşlar

Kuruluş Adı

Adapazarı Ticaret ve Sanayi Odası
Avrupa Savunma, Havacılık ve Güvenlik Teşkilatı
Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu
Gedik Eğitim Vakfı
İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri
İstanbul Sanayi Odası
İstanbul Ticaret Odası
Kalite Derneği
Metal Eşya Sanayicileri Sendikası
Otomotiv Distribütörleri Derneği
Otomotiv Sanayicileri Derneği
Otomotiv Teknoloji Platformu
Otomotiv Teknolojileri Araştırma Geliştirme A.Ş.
Savunma Sanayi İmalatçıları Derneği
Teknoloji Geliştirme Vakfı
Ticari Araç İhracatçıları Derneği
Treyler Sanayicileri Derneği
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği
Uludağ İhracatçıları Birliği
Yeni Yatırımcı İlişkileri Derneği

PAYDAŞ KATILIMI

Otokar, paydaşlarının beklenti ve ihtiyaçlarını karşılayarak değer üretmek amacıyla faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu kapsamda paydaşlarla kurulan yapıcı ve şeffaf bir iletişim büyük bir önem taşımaktadır.

Müşteriler, çalışanlar, tedarikçi ve hissedarlar Otokar'ın sürekli iletişim içinde olduğu ana paydaş gruplarıdır. Diğer taraftan kamu kuruluşları ve düzenleyici kurumlar, ve STK'lar sürekli iletişim içinde olunan paydaşlardır. Paydaşlarının iletişim beklentileri ve bilgi ihtiyaçları iletişimde kullanılan araçlar ve sıklığının belirlenmesinde belirleyicidir.

Otokar çeşitli kurumsal hedeflerin gerçekleştirilmesi ya da sosyal sorumluluk gibi alanlarda faaliyet göstermek amacıyla çeşitli paydaşlarla ortak proje ve iş birlikleri gerçekleştirmektedir. Bu gibi durumlarda beraber çalışılacak paydaşların seçiminde Otokar ile özdeş etik ilkeleri, karşılıklı fayda odaklı ve yapıcı bir çalışma kültürünü benimsemiş olmalarına dikkat edilir.

Otokar, hisseleri Borsa İstanbul bünyesinde halka arz edilmesi dolayısıyla, ilgili mevzuatın belirttiği ilkeler doğrultusunda hissedar ilişkilerini yönetir. Bu kapsamda hissedar ilişkilerinden sorumlu Yatırımcı İlişkileri Birimi, yatırımcı ve hissedarlarla şeffaf, düzenli ve güncel şirket bilgilerini yıllık olağan genel kurul toplantıları, faaliyet raporu, sürdürülebilirlik raporu, yıllık ve çeyrek dönem bazı finansal performans raporları, periyodik analizler ve bilgilendirme dokümanları, internet sitesi, basın duyuruları, özel durum açıklamaları, toplantı ve görüşmeler vasıtasıyla paylaşır. Hissedarlar tarafından talep edilen bilgi ve

görüşme talepleri gizlilik niteliğini ihlal etmemek kaydıyla kısa sürede yanıt verilir. Şirket faaliyetleri üzerinde etkisi bulunan şirket dışı paydaş gruplarıyla iletişimden, iletişim stratejisi ve uygulamalarının hayata geçirilmesinden ve toplumsal projelerin gerçekleştirilmesinden Kurumsal İletişim Müdürlüğü sorumludur.

Çalışanlara yönelik önemli duyurular, yönetim değişiklikleriyle ilgili bilgiler ve basın açıklamaları kurum içi intranet üzerinden gerçekleştirilirken "Otokar'da Bu Ay" kurum içi bilgilendirme yayını da hem ofis hem saha çalışanlarıyla iletişimi hedeflemektedir. Otokar Hattı ve Otokar Haber e-bültenleriyle çalışanların yanında müşteriler, yetkili satıcı ve servisler de şirket gelişmeleri hakkında bilgilendirilmektedir. Bayilere ve yetkili servislere sürekli yayınlar dışında eğitim çalışmalarına da ulaşılmaktadır.

Otokar'da paydaşların yönetime katılımı, müşteri memnuniyeti, çalışma hayatı değerlendirme araştırması gibi geri bildirim araçları, üretim tesislerinde örgütlenen İSG Komiteleri gibi çalışanların temsil edildiği yönetim organları, öz değerlendirme toplantıları ve açık kapı toplantıları gibi çalışanların beklenti ve önerilerini yöneticileriyle paylaşabildikleri uygulamalar vasıtasıyla olmaktadır. Otokar, üye olduğu sivil toplum kuruluşları ve platformların da yönetsel organlarında yer alarak çalışmalarına destek olmaktadır.

İSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİM

1 963'te kendi teknoloji, tasarım ve uygulamalarıyla yolcu ve yük taşımacılığı, savunma sanayii ürünlerini %100 yerli sermaye ile sağlamak amacıyla kurulan Otokar, bugün faaliyet gösterdiği segmentlerin toplamında Türkiye'nin en çok tercih edilen otobüs markası, lider askeri kara araçları üreticisi ve en büyük özel sermayeli savunma sanayi kuruluşudur. Üretim operasyonlarını 552.000 m2 alana sahip Sakarya Fabrikasında 2.273 çalışanıyla gerçekleştiren Otokar, 60'ın üzerinde ülkede 300'e yakın yetkili satış ve servis noktası ile müşterilerine hizmet vermektedir.

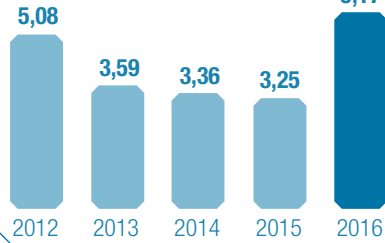
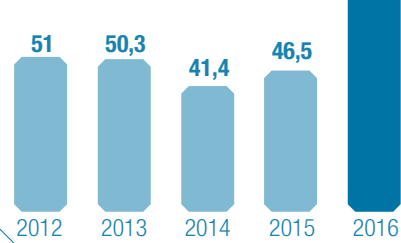
Türkiye'de satılan her beş otobüsten ikisinin Otokar markalı olmasıyla 2016'da da faaliyet gösterdiği otobüs segmentleri toplamında Türkiye pazarı liderliği korunmuş, otobüs ihracat

pazarlarına Litvanya, Hollanda ve Ürdün de eklenmiştir. Yıl içinde ayrıca Sultan otobüslerinin İran'da üretimi için teknoloji ve mühendis ihracatı gerçekleştirilmiştir. Otokar ayrıca yerel pazarda kara sistemlerini liderliğini korumuş savunma sanayi ürünlerini 30'dan fazla ülkeye ihraç etmiştir. Daralan pazara rağmen Otokar, satış gelirlerini bir önceki döneme kıyasla %14 artırmıştır.

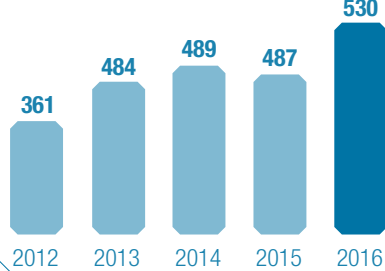
Niş pazarlarda faaliyet gösteriyor olması ve %100 yerli sermayeli bir şirket olması gibi rekabet avantajlarına sahip Otokar'ın başarısının temelinde sahip olduğu Ar-Ge yetkinliği yatmaktadır. Fikri hakları tamamen kendine ait teknoloji, tasarım ve uygulamaları müşteri beklentilerine tam uyumlu ürünlere dönüştüren Otokar, son 10 yılda cirosunun %4,1'ini Ar-Ge faaliyetlerine ayırmıştır.

KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON

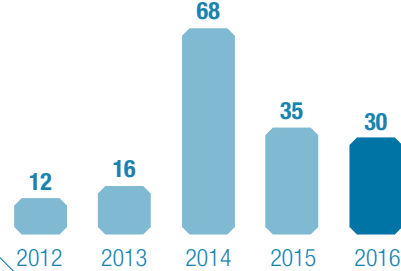

AR-GE HARCAMALARININ
CİROYA ORANI (%)AR-GE HARCAMASI
(MİLYON TL)

AR-GE ÇALIŞAN SAYISI

ALINAN PATENT ADEDİ

50 yılı aşkın süredir faaliyetlerinde kendi teknoloji ve ürünlerini geliştirmeyi hedef olarak benimseyen Otokar, çeşitli türlerde yolcu ve yük taşımacılığı ürünleri ve savunma sanayi ürünleri gibi komplike araç gruplarının tasarım ve üretimini kendi fikri mülkiyetinde bulunan bilgi paketiyle gerçekleştirmektedir.

Sürekli yatırımla Ar-Ge yetkinliği her geçen yıl yükselen Otokar, 2016 yılında da cirosunun %5,17'si oranında toplam 84,5 milyon TL Ar-Ge harcaması gerçekleştirmiştir. Böylelikle son 10 yılda cirosunun ortalama %4,1'ini Ar-Ge faaliyetlerine ayırmıştır. Ulaştığı bu yetkinlik düzeyiyle, Otokar 2016 yılı itibarıyla teknoloji ve mühendislik ihraç edebilen nadir üreticiler arasında yerini almıştır.

2004'te kurulan Ar-Ge Merkeziyle Ar-Ge faaliyetlerini tek çatı altına toplayan Otokar, sürekli yatırımla Ar-Ge ve test yetkinliğini geliştirerek dünyanın sayılı üreticileri arasında yerini almıştır. Geçtiğimiz dönem Otokar Ar-Ge Test Merkezi'nin Dinamometreli İklimlendirilmiş Test Odası, araç üstyapılarına uygulanacak ve ATP tip onay testleri için Türkiye'deki ilk ve tek onaylı test istasyonu olarak belirlenmesi sonucunda her yıl sektörün yurtdışına yaptırmak zorunda kaldığı testler Türkiye'de yapılabilecektir. Sahip olduğu ISO 17025 akreditasyonu ile laboratuvarların uluslararası standartlarda faaliyet göstermesi güvence altına alınmaktadır. Böylelikle Otokar Ar-Ge Test Merkezi, yurt içi ve yurt dışı otomotiv ve savunma sanayi şirketlerine bağımsız bir akreditasyon merkezi olarak hizmet verme kabiliyetlerini geliştirmiştir.

Raporlama döneminde gerçekleştirilen 30 başvuruyla birlikte Otokar'ın bugüne kadar gerçekleştirdiği tasarım ve faydalı model patent başvurusu 269'a ulaşmıştır.

Raporlama döneminde Otokar, KoçSistem ve İSBAK, nesnelerin interneti dönemine öncülük edecek akıllı ulaşım teknolojisi projesi CoMoSeF'i tamamlamıştır. Avrupa Birliği Eureka Celtic-Plus kapsamında gerçekleştirilen proje ile yol, hava ve trafik durumu bilgilerini araçlara aktararak güvenli sürüş sağlanmasını hedeflenmektedir. Geleceğin akıllı trafik sistemlerini ortaya koyma hedefiyle yürütülen proje kapsamında geliştirilen sistem sayesinde araçların

birbiriyle konuşup, yol kenarı üniteleriyle haberleşip, trafik sinyalizasyon sistemlerinden anlık gerçek zamanlı bilgi alması sağlanmaktadır. Özellikle büyükşehirlerde trafik yönetimini önemli ölçüde kolaylaştıracak CoMoSeF ile elde edilen veriler, sürüş güvenliğini artırmak ve trafik yönetimini desteklemek için kullanılacaktır. Bu bilgilerin mobil uygulamalar ve servis aracılığıyla sürücü, yolcu ve trafik otoritelerinin hizmetine sunulması planlanmaktadır. 7 ayrı ülkeden 21'den fazla iş ortağı katılımıyla yürütülmüş olan CoMoSeF projesinde Türkiye konsorsiyumu, araç üstü demo gerçekleştiren tek konsorsiyum olma özelliğini taşımaktadır.

DEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEK

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEKTEDARİK ZİNCİRİNİN
GELİŞTİRİLMESİOtokar Tedarikçi
PolitikasıTedarikçilerle Etkin
İletişim ve İş BirliğiTedarikçi Performansı
Değerlendirme ÇalışmalarıYAYGIN BAYI
VE SERVİS AĞIMÜŞTERİ MEMNUNİYETİNİN
GELİŞTİRİLMESİÜRÜN VE HİZMET
SORUMLULUĞU

Otomotiv sektörü, faaliyetleri dolayısıyla ortaya çıkan hammadde teminden satış sonrası hizmetlere kadar uzanan geniş bir değer zinciri oluşturmaktadır. Rekabet gücünün sağlanması açısından ana üreticiler için nitelik ve nicelik bakımından etkin bir değer zincirine sahip olmak ve sürekli geliştirme çalışmaları yürütmek önemlidir. Otokar, tedarik, lojistik, bayi ve servis kanallarında iş yapış biçimi, üretim ve hizmet kalitesi, iş güvenliği, insan hakları, çevre yönetimi, çalışma normları konuları bu kapsamda yöneterek değer zincirinde riskleri fırsata dönüştürmek için çalışmaktadır. Değer zincirinde yer alan unsurların gelişimine yönelik uygulamalar hayata geçirmekte ve denetimlerini gerçekleştirmektedir.

TEDARİK ZİNCİRİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Otokar tedarik zinciri temel olarak malzeme, lojistik ve ürüne yönelik hizmet alımlarından oluşmaktadır. Satın alma işlemleri belirlenen şartlara haiz tedarikçilerin bulunduğu geniş bir havuzdan ihale usulüyle yapılmaktadır. 2016 yılında Otokar, toplam 1.261 tedarikçi firmadan direkt ve endirekt satın alım işlemi gerçekleştirmiştir. Direkt malzeme alımı yapılan tedarikçi firma sayısı, 505 yerli, 269 ithal olmak üzere toplam 774 iken endirekt malzeme alımı yapılan 487 tedarikçi bulunmaktadır. Yıl içinde ana gelir kaynağını Otokar için gerçekleştirilen üretimin oluşturduğu tedarikçi oranı yaklaşık %2 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Otokar'ın 2016 yılında gerçekleştirmiş olduğu 1,03 milyar TL tutarındaki tedarik harcamasının %53'üne denk gelen 548 milyon TL'lik kısmı yerel tedarik harcamalarıdır. Aktif satın alım yapılan tedarikçilerin 992'si yerel nitelikli de yerel nitelikli olup firma bazında yerlilik oranı da %79'dur.

Tedarikçi seçim sürecinde Otokar, tedarikçilerini mali, ticari ve operasyonel nitelikleri, sosyal, çevresel ve ekonomik performansları bakımından risk ve fırsat odaklı bir yaklaşımla değerlendirmektedir.

Otokar Tedarikçi Politikası

Otokar Tedarikçi Politikasının temellerini Otokar ve Koç Holding'in genel strateji ve politikalarına uygun olarak BM Küresel İlkeler Sözleşmesi prensipleri ve Koç Holding Satın Alma Yönetim Sistemi oluşturur. Genel tedarikçi yaklaşımı ise iş ortağı olarak görülen tedarikçilerle, etik kurallara, güven ve iş birliğine dayalı, uzun vadeli iş ilişkileri kurmaktır.

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEKTEDARİK ZİNCİRİNİN
GELİŞTİRİLMESİOtokar Tedarikçi
PolitikasıTedarikçilerle Etkin
İletişim ve İş BirliğiTedarikçi Performansı
Değerlendirme ÇalışmalarıYAYGIN BAYI
VE SERVİS AĞIMÜŞTERİ MEMNUNİYETİNİN
GELİŞTİRİLMESİÜRÜN VE HİZMET
SORUMLULUĞU

Otokar Tedarikçi Seçim Kriterleri

Otokar,

- Koç Holding ve Otokar'ın genel politika ve stratejilerine uyumlu,
- Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'ne (Global Compact) uyan,
- Çocuk işçi çalıştırmayan,
- Ayrımcılık yapmayan,
- Zorla işçi çalıştırmayan,
- Bilgi gizliliğine uyan,
- Toplu sözleşme ve sendikalaşmaya engel olmayan,
- İş sağlığı ve güvenliği kurallarına uyan,
- Yasaların ve sektörün getirdiği çalışan standartlarına uyan,
- Yasal çalışma ve çalıştırma saatlerine uyan,
- Firma çalışanlarıyla beraber etik kurallara uyan,
- Şirket disiplin uygulamaları olarak psikolojik veya fiziksel baskı, istismar vb. yollara başvurmayan,
- Rekabet avantajı sağlayan,
- Teknoloji gelişimine, insan kaynaklarına yatırım yapan,
- Kaliteli ürün, zamanında ve rekabetçi şartlarda sağlayabilen,
- Kendi konusunda uzmanlaşmak için araştırmaya ve geliştirmeye önem veren,
- Çevre ve iş güvenliği konularında ulusal ve uluslararası standartlara uygun üretim yapan tedarikçileri tercih etmektedir.

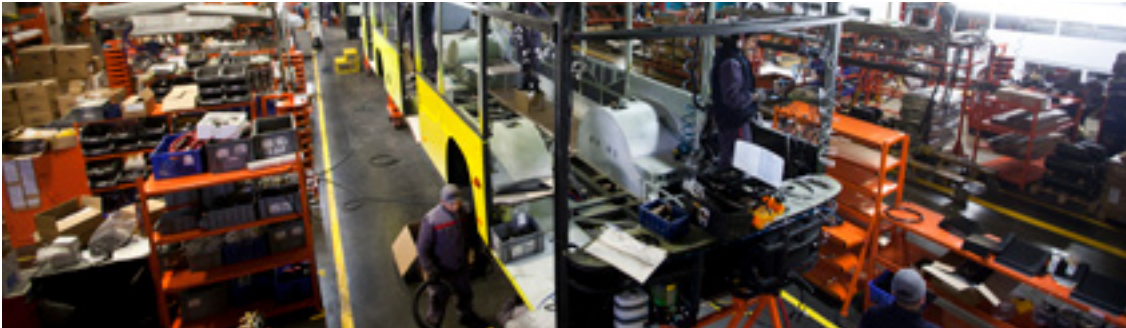
Otokar tedarikçileri, yaptıkları sözleşmelerde BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'ne, çevreyle ilgili yasal düzenlemelere ve Otokar'ın ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi gereklerine uymayı taahhüt ederler.

Otokar, rekabet avantajını korumak adına, tüm yerli veya yurtdışı tedarik alternatiflerini değerlendirmekle birlikte, tedarikçi seçiminde önceliği yakın çevresinde faaliyet gösteren firmalara öncelik vermektedir. Tedarikçilerle ilişkiler çerçevesinde alınan kararların ve yürütülen çalışmaların ilgili yasal düzenlemelerle ve şirketin diğer politikalarıyla uyumunun takibi Genel Müdür'ün sorumluluğundadır.

Tedarikçilerle Etkin İletişim ve İş Birliği

Tedarikçi iletişiminin kesintisiz yürütülebilmesi amacıyla Otokar, çeşitli kanallar geliştirmiştir. Tedarik süreçlerinin takibi web tabanlı vSRM portalı kanalıyla gerçekleştirilmekte; tedarikçiler bu kanal üzerinden satın alma politikaları ve güncel gelişmeler hakkında bilgilendirilmektedir. Tedarik operasyonlarının etkinliğinin artırılmasında, VMI (Vendor Managed Inventory), BTO (Build to Order), KANBAN ve JIT (Just in Time) uygulamaları takip edilmektedir.

Tedarikçilerle gerçekleştirilen iş birliklerinin en önemli kısmını yeni ürün ve ortak ürün geliştirme çalışmaları oluşturmaktadır. Otokar ve tedarikçi firma mühendislerinin beraber yürüttüğü bu çalışmaların eşgüdüm içinde yürütülmesi amacıyla her yıl tedarikçilerle yüzlerce iş birliği toplantısı gerçekleştirilmektedir.

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEKTEDARİK ZİNCİRİNİN
GELİŞTİRİLMESİOtokar Tedarikçi
PolitikasıTedarikçilerle Etkin
İletişim ve İş BirliğiTedarikçi Performansı
Değerlendirme ÇalışmalarıYAYGIN BAYI
VE SERVİS AĞIMÜŞTERİ MEMNUNİYETİNİN
GELİŞTİRİLMESİÜRÜN VE HİZMET
SORUMLULUĞUOtokar Tedarikçi Değerlendirme
Metodolojisi

Puan	Kategori	Aksiyon	İyileştirme Çalışmaları
<40	D	Tedarikçi işbirliği sonlandırılır.	
40-65	C	Gelişmeleri takip edilen tedarikçileridir.	B ve C kategorisindeki tedarikçilerin bir üst kategoriye çıkmalarını sağlamak için ortak faaliyetler yürütülür (sevkiyat ve sipariş düzenleme, paketleme iyileştirmeleri, kalite iyileştirmeleri, vb.)
65-85	B	Gelişmeleri takip edilen tedarikçileridir.	
>85	A	Öncelikli olarak tercih edilen tedarikçileridir.	

Tedarikçi Performansı Değerlendirme Çalışmaları

Otokar tedarikçi denetiminde kalite, lojistik, teslimat ve maliyet kriterlerinin yanı sıra çevre, iş emniyeti, çalışma normları, insan hakları ve benzer ilkesel parametreleri de içeren sistematik bir yöntem izlemektedir. BM Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin 10 ilkesi de bu kapsamda denetimlere konu olmaktadır. Otokar, kendi faaliyetlerinin yanında tedarik zinciri genelinde de Küresel İlkeler Sözleşmesi prensipleri konusunda farkındalığın artırılmasını ve uyumun yaygınlaştırılması taahhüt etmektedir.

Risk odaklı bir anlayışla oluşturulan yıllık denetim planlarında ISO 14001, OHSAS 18001, ISO 9001 sistem standartları ve BM Küresel İlkeler Sözleşmesi imzacıları düşük risk grubu olarak nitelendirilmektedir. Denetim önceliği bu nitelikleri taşımayan firmalara verilmektedir.

Denetimler sonucunda, beklenen performans ve risk kriterlerini tam olarak karşılayamayan firmalara gelişim planları oluşturulmakta, eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Minimum çalışma kriterlerini karşılayamadığı görülen tedarikçiler ile iş ilişkisine son verilmektedir.

2016 yılında insan hakları, çocuk işçi çalıştırma, zorla ve zorunlu çalıştırma, örgütlenme hakkı, çalışma koşulları ve çalışma saatleri gibi risk unsurlarının da dahil olduğu bir geniş kapsamlı tedarikçi denetimi çalışmaları gerçekleştirilmiştir. 27 firmada denetim çalışması gerçekleştirilirken yıl içinde geliştirilen özdenetim metodolojisi 66 firmada uygulanmıştır. Denetim çalışmaları sonucunda minimum gereklilikleri karşılamayıp iş ortaklığının sonlandırıldığı firma bulunmamaktadır. Yıl içinde çevre kriterleri bakımından denetlenen 97 firmada da uygunsuzluk hali tespit edilmemiştir.

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEKTEDARİK ZİNCİRİNİN
GELİŞTİRİLMESİOtokar Tedarikçi
PolitikasıTedarikçilerle Etkin
İletişim ve İş BirliğiTedarikçi Performansı
Değerlendirme ÇalışmalarıYAYGIN BAYİ
VE SERVİS AĞIMÜŞTERİ MEMNUNİYETİNİN
GELİŞTİRİLMESİÜRÜN VE HİZMET
SORUMLULUĞU

YAYGIN BAYİ VE SERVİS AĞI

Otokar değer zincirinin önemli bir bölümünü oluşturan bayi ve servis operasyonlarının yaygınlığı, müşterilerin ürün ve hizmetlere erişebilirliğini kolaylaştıran, hizmet kalitesini artıran önemli bir faktördür. Otokar, 300'e yakın noktada ürünlerini müşterileriyle buluşturmakta, satış sonrası hizmet vererek tüketici sorunlarının çözümünü sağlamaktadır.

Değer zincirinde sürdürülebilirliğin sağlanmasında bayi ve servis noktalarının çalışma normları ve hizmet kalitesi de önemlidir. Otokar, iş ortaklarından kendisiyle özdeş sosyal, çevresel ve etik çalışma normlarını benimsemelerini, faaliyetlerini kurum içi ya da genel hizmet standartlarına uyumla gerçekleştirmelerini beklemekte, onlara iş süreçlerini ve hizmet kalitelerini iyileştirilmelerine yönelik gelişim planları sunmaktadır.

MÜŞTERİ MEMNUNİYETİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Müşteri odaklılık ve müşteri memnuniyetinin artırılması, Otokar'ın sürekli iyileştirme önceliklerindendir. Ürün ve iş süreçlerinin geliştirilmesinde müşteri talep ve beklentileri bir fırsat olarak değerlendirilerek dikkate alınır. Otokar Müşteri Memnuniyeti Politikası, koşulsuz müşteri memnuniyetinin sağlanmasını ve müşterilerle güvene dayalı uzun süreli ilişkiler kurmayı hedefler.

Müşteri memnuniyeti düzeyi çeşitli alanlarda özelleşmiş periyodik araştırmalarla takip edilmektedir. Otokar'a Hoş Geldiniz Anketi, Müşteri

Memnuniyeti Anketi, Bayi Memnuniyeti Anketleri Ürün ve Hizmet Memnuniyet Ölçüm çalışmaları bu alanda kullanılan araçlardandır. Yapılan araştırma çalışmaları sonucunda raporlama döneminde Otokar müşterilerinin memnuniyet oranı sektör ortalamalarının üzerinde tespit edilmiştir.

Koşulsuz müşteri memnuniyetinin tedarikten satış ve servise uzanan değer zinciri geneline yansımaları gereken bir anlayış olarak kabul etmekle birlikte, müşteri memnuniyeti süreçlerinin yönetimi Satış Sonrası Hizmetler Direktörlüğü bünyesinde organize olan çeşitli birimlerce yürütülür. Örneğin Müşteri Hizmetleri Birimi (CRM) aracılığıyla Otokar müşterileri, haftanın 7 günü 24 saat hizmet alabilmekte, müşteri bildirim, istek, talep ve beklentilerine uzman çalışanlar tarafından en kısa sürede yapıcı çözümler üretilmektedir. Bu süreç, ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistem Standardı ile belgelendirilerek kalite güvencesi sağlanmaktadır. Otokar satış sonrası hizmet süreçlerinde etkili bayi, servis gibi müşteriyle iletişim kuran tüm iş birimleri de ISO 10001 Standardının önerdiği çalışma ilkeleri doğrultusunda eğitimden geçmektedir. TS 12681 ve TS12047 Yetkili Servis Hizmet Yeterlilik Belgeleri de satış sonrası hizmet memnuniyeti oluşturulmasında etkili diğer sistemlerdir.

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEKTEDARİK ZİNCİRİNİN
GELİŞTİRİLMESİOtokar Tedarikçi
PolitikasıTedarikçilerle Etkin
İletişim ve İş BirliğiTedarikçi Performansı
Değerlendirme ÇalışmalarıYAYGIN BAYI
VE SERVİS AĞIMÜŞTERİ MEMNUNİYETİNİN
GELİŞTİRİLMESİÜRÜN VE HİZMET
SORUMLULUĞU

ÜRÜN VE HİZMET SORUMLULUĞU

Otokar, ürün sorumluluğu anlayışını, üstün kalite normlarında güvenilir ürün ve hizmet sunmak, ürün ve hizmetlerini sürekli geliştirmek ve müşteri odaklı yaklaşımlarla satış sonrası hizmet sunmak olarak tanımlamaktadır. Bu anlayış doğrultusunda Otokar, ürünlerinin emniyet koşullarını sürekli geliştirmekte, müşterilerini ürünler ve kullanım koşullarıyla ilgili sürekli bilgilendirmekte, ürün ve hizmetlerden doğan sosyal, ekonomik ve çevresel etkileri sorumluluk bilinciyle yönetmektedir.

Otokar, yeni ürün ve teknolojileri müşterileriyle buluştururken mevcut en üstün kalite normlarını sunmayı hedefler. Bu kapsamda benimsenen tüm kalite standart ve normları QDMS sistemi aracılığıyla yönetilir. Bu sistemleri çevreleyen Otokar Kalite Politikası 5 temel ilkeyle tarif edilir:

- Müşteri iş birliği ile müşterinin ihtiyaç ve beklentilerini tanımlamak, çözüm önermek, yerine getirmek
- Müşteri memnuniyetinin sürekliliğini satış sonrası faaliyetlerle desteklemek
- Ürün kalitesini sürekli iyileştirmeye yönelik yeni teknolojileri ve kalite tekniklerini izlemek, uygulamak
- Toplam kalite felsefesini firma geneline yaymak ve alt yapısını oluşturmak, eğitim faaliyetlerinde bulunmak
- Hata adedini ve maliyetini en aza indirecek çalışmalarını organize etmek, sürekliliğini sağlamak

Otokar, üretim süreçlerinde kalitenin güvence altına alınması amacıyla ISO 9001 Kalite Yönetim Sistem Standardı, AQAP 2110 Askeri Kalite Güvence Sistemi, ISO

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEKTEDARİK ZİNCİRİNİN
GELİŞTİRİLMESİOtokar Tedarikçi
PolitikasıTedarikçilerle Etkin
İletişim ve İş BirliğiTedarikçi Performansı
Değerlendirme ÇalışmalarıYAYGIN BAYI
VE SERVİS AĞIMÜŞTERİ MEMNUNİYETİNİN
GELİŞTİRİLMESİÜRÜN VE HİZMET
SORUMLULUĞU

3834-2 Kaynak Yeterlilik Belgesi, 6 Sigma DMAIC gibi metodolojiler kullanmaktadır.

Ürün sorumluluğu anlayışı çerçevesinde tüm Otokar ürünleri kullanılacakları pazarların tüm ilgili yasal düzenlemelerine uygun olarak üretilmektedir. İlgili yasal mevzuat sürekli takip edilerek ürünlerin uyumluluğu korunmaktadır. Raporlama döneminde, ürünlerin kullanıldığı pazarların yasal mevzuatlarında belirlenen ürün ve emniyet normlarına karşı tespit edilmiş bir uyumsuzluk vakası bulunmamaktadır.

Otokar internet sitesi, ürün bilgilendirme formları, kullanıcı el kitapları, araç modifikasyon rehberleri, müşterilerin ürün bileşenleri, kullanım özellikleri, çevresel etki ve emniyetli kullanım koşulları gibi bilgilere ulaşabilecekleri araçlardır. Diğer taraftan Otokar Müşteri Hizmetleri Hattı ve yetkili bayi ve servisler de müşterilerin bu bilgilere ulaşabilecekleri, şikayet, talep ve önerilerini iletebilecekleri kanallardır.

Savunma sanayi alanında da faaliyet gösteriyor olması nedeniyle Otokar, ürün ve hizmet sorumluluğu bakımından temel bir önceliği olan bilgi güvenliğine kritik bir önem atfeder. Bu nedenle, tüm iş süreçleri

ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetimi Standardına ve AQAP 2110 Tasarım, Geliştirme ve Üretim İçin NATO Kalite Güvence Gereklikleri Standardına uygun olarak yürütülmektedir.

Nitelikleri gereği savunma sanayinde ürün satışları, ilgili yasalar gereğince sadece Türk Silahlı Kuvvetleri ve emniyet güçlerine yapılmaktadır. Savunma sanayi ürünlerinin ihracatı ise Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı'nın bilgi ve izni çerçevesinde gerçekleştirilir. Bu satışlar, ihracat izinlerini düzenleyen yasalara uyumlu biçimde ve sadece hükümetlere ve resmi kurumlara yapılmaktadır.

İNSAN ODAKLI İŞYERİ

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEKPERFORMANS VE
YETENEK YÖNETİMİİŞ SAĞLIĞI VE
GÜVENLİĞİ

Otokar, karşılıklı güven ve saygının hakim olduğu, katılımın ve çeşitliliğin değer gördüğü bir şirket olmayı hedeflemektedir. Sürdürülebilir iş başarısının sağlanmasında en önemli rolü oynayan çalışanlarını en değerli sermayesi olarak gören Otokar çalışanlarına eşitlikçi, insan haklarına saygılı ve gelişim odaklı bir çalışma ortamı sunmaktadır.

İşe alım, kariyer planlaması, performans değerlendirme ve ücretlendirme süreçleri ile çalışan gelişim ve eğitim programları İnsan Kaynakları politikası çerçevesinde

belirlenmekte ve Personel Yönetmeliği kapsamında yürütülmektedir. İnsan kaynakları süreçlerinde alınan karar ve yürütülen çalışmalar Genel Müdür'ün sorumluluğundadır.

Otokar hem şirket operasyonlarında hem de değer zincirinde Koç Holding'in imzacıları arasında bulunduğu BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'ni benimsemektedir. Otokar, insan kaynakları süreçlerinde insan haklarının korunmasına uygun biçimde hareket eder ve bu doğrultuda ırk, cinsiyet, siyasal eğilim, felsefi görüş, din ve mezhep ayrımı yapmaz, ayrımcılık olarak nitelendirilebilecek davranışlarda bulunmaz. Eşit işe eşit ücret ilkesini benimseyen Otokar, kadın ve erkek çalışan ücretleri arasında ayrım yapmamaktadır. Aynı görevi yerine getiren çalışanlar arasındaki ücret farklılıkları kıdem ve performansa dayalı ücretlendirme gibi objektif unsurlardan kaynaklanmaktadır.

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlamak amacıyla Otokar, kadınların çalışma yaşamını iyileştirici faaliyetler gerçekleştirmekte ve Koç Topluluğu liderliğinde yürütülen kadına yönelik hayata geçirilen taahhüt ve projelere şirket içi faaliyetlerle destek vermektedir. Bunun yanında Koç Holding İş'te Eşitlik Platformunun yayınladığı İş'te Eşitlik Bildirgesi'nin ve Kadının Güçlenmesi Prensipleri'nin imzacıları arasında yer almaktadır. Bu kapsamda faaliyet gösteren Otokar Kadınlar Kulübü vasıtasıyla gönüllü Otokar çalışanları dezavantajlı kadın ve çocukların hayat kalitelerinin yükseltilmesine yardımcı olmaktadır.

PERFORMANS VE YETENEK YÖNETİMİ

Otokar, çalışanlarının bireysel ve mesleki gelişimlerini çeşitli eğitim ve gelişim uygulamalarıyla desteklemektedir. Bunun yanında, etkin performans değerlendirme sistemiyle tüm çalışanlara performanslarına yönelik geri bildirimde bulunmaktadır.

Ofis çalışanlarının performans ölçme ve değerlendirme süreçleri sistematik yöntemlerle ve çalışanların katılımıyla gerçekleştirilmektedir. Performans değerlendirme toplantılarıyla Otokar yöneticileri ve çalışanlar yılda bir kez bir araya gelmektedir. Yapılan değerlendirme sonucunda performansı beklentinin altında kalan çalışanlar ile yıl içerisinde tekrar bir araya gelinerek çalışanın ilerleme sağlamasına yönelik gelişim planları oluşturulmaktadır.

Saha çalışanlarının performans değerlendirme süreçlerinde skor kartlar üzerinden çalışanların teknik ve davranışsal becerileri değerlendirilmektedir. Takım liderlerinin performans değerlendirmesinde ise hedef-skor uygulamasına başvurulmaktadır. Performans değerlendirme sürecinde, çalışanların gelişim alanları belirlenerek ihtiyaca uygun eğitim programlarına katılımları sağlanmaktadır.

Otokar, çalışanların ücretlendirilmesine objektif ve sistematik yaklaşımlar takip etmektedir. Ücret seviyesinin belirlenmesinde yapılan iş ve üstlenilen sorumluluk temel kriterler olup, cinsiyet farklılıkları ücretlendirmeyi etkilememektedir. Otokar'ın ücretlendirme politikasında, SPK düzenlemeleri kapsamında idari sorumluluğu bulunan Yönetim Kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirme sistem ve uygulamalarına yer verilmektedir.

İşbaşı Eğitim Programı

Otokar'ın hem kendi saha çalışanı ihtiyacını nitelikli adaylarla karşılanması hem de piyasaya donanımlı iş gücü yetiştirilmesi amacıyla İşkur işbirliğinde İşbaşı Eğitim Programı yürütülmektedir. Raporlama döneminde program kapsamında Arifiye tesisinde Oto Boyacılığı Kursu açılmıştır. Adaylar kursu başarı ile tamamlayarak Otokar'da çalışmaya başlamıştır.

Bu konuya yönelik detaylı bilgiye www.otokar.com.tr adresinden erişilebilir.

Otokar Hizmet Ödülleri

Otokar'ın köklü geçmişi ve bugünlere başarıyla ulaşmasını sağlayan en önemli güç, çalışanlarının gösterdiği özveridir. Bu felsefeden yola çıkarak, Otokar'da belli kademelere ulaşan çalışanlar, 2016'da devreye alınan Otokar Hizmet Ödülleri Sistemi'yle, kıdem yılına göre artan miktardaki ödüllerin sahibi olmuşlardır.

Operasyonların etkin biçimde yürütülmesi ve çalışanların iş tatminini sağlamak için kişisel ve mesleki gelişim imkanları sunmak Otokar'ın birincil önceliklerindendir. Çalışanların ihtiyaç uydukları eğitim faaliyetleriyle onları desteklemek Otokar'ın eğitim ve gelişim politikasının temelini oluşturmaktadır. Çalışanların eğitim ihtiyaçları, geçmiş yılın performans sonuçları, performans geribildirim görüşmeleri ve gelişim planlama toplantıları vasıtasıyla elde edilen veriler çerçevesinde belirlenmektedir. 2016 yılında toplam 2.739 çalışana 70.525 kişixsaat eğitim verilmiş ve toplam eğitim saatinde bir önceki yıla kıyasla %12'lik bir artış sağlanmıştır.

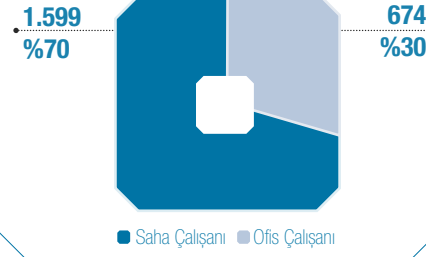
Mesleki Eğitime Destek

Nitelikli işgücü ihtiyacının çok yüksek olduğu bir sektörde faaliyet gösteren Otokar, gençlere sanayinin beklentilerine uygun yetkinlikleri kazandırmak, daha çok genci istihdam edebilmek ve aynı iş kolunda bulunan diğer sanayi kuruluşlarına da bu anlamda kaynak sağlamak amacıyla farklı mesleki eğitim süreçleri geliştirmiştir. Bu kapsamda süregelen projeler ile İşkur, Çalışma Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı gibi ulusal kurum ve bakanlıklarla işbirlikleri kurarak insan kaynağının yetersiz olduğu uzmanlık alanlarında nitelikli saha çalışanı yetiştirilmesine katkıda bulunmaya devam etmektedir. Ayrıca engellilerin de bu özelleşmiş iş kollarında istihdamını artırmak üzere engellilere yönelik mesleki eğitim imkanları da sunmaktadır.

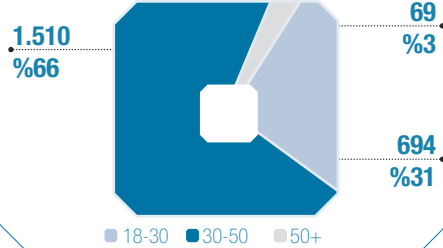
TOPLAM ÇALIŞAN SAYISI

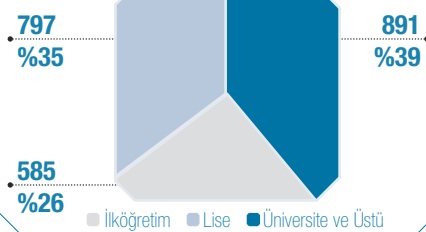
KATEGORİ BAZINDA ÇALIŞAN SAYISI

YAŞ GRUBUNA GÖRE ÇALIŞAN SAYISI

EĞİTİM DÜZEYİNE GÖRE ÇALIŞAN SAYISI

Otokar çalışanları aynı zamanda Koç Topluluğu'nun sunduğu eğitim ve gelişim olanaklarından da faydalanabilmektedir. Koç Holding Lider Sensin Programı, Koç Üniversitesi Yüksek Lisans Programı (e-MBA), Koç Topluluğu İç Koçluk Sistemi Otokar çalışanlarının dahil olduğu gelişim programlarıdır.

Otokar'da çalışan katılımını teşvik etmek amacıyla çalışanların şirket prosedürlerine yönelik önerileri değerlendirilmektedir. 2016 yılında Otokar çalışanları 2.753 öneride bulunmuş ve bu önerilerin 1.432 tanesi projelendirilerek hayata geçirilmiştir.

Otokar'da, çalışanların, şirket içi sosyal yaşamlarını zenginleştirmek amacıyla gerçekleştirilen sosyal faaliyetlerin yanında, özel yaşamlarını da desteklemek amacıyla Çalışan Destek Programı uygulanmaktadır. Bu uygulamada tüm çalışanlar, Psikolojik Danışmanlık, Tıbbi Danışmanlık, Mali ve Hukuki Danışmanlık gibi alanlarda konunun uzmanlarından telefonda danışmanlık desteği alabilmektedir. Ayrıca ihtiyaca göre çalışanlar ücretsiz yüz yüze psikolojik danışmanlık da alabilmektedirler. Bunun yanında 2016'da başlayan Diyetisyen Polikliniği ile katılımcılar sağlıklı yaşam için önemli adımlar atmışlardır.

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEKPERFORMANS VE
YETENEK YÖNETİMİİŞ SAĞLIĞI VE
GÜVENLİĞİ

Otokar İSG Politikası

Otokar; ana görevi doğrultusundaki rekabet üstünlüğünü sağlamak ve stratejik hedeflerine ulaşmak için yaptığı çalışmalarda, çalışanlarını en önemli değeri olarak görür.

Otokar, çalışanlarının ve fabrika sahasında iş, staj veya ziyaret amaçlı bulunan herkes için sağlıklı ve güvenli bir iş ortamı oluşturmak için gerekli tedbirleri almayı prensip edinmiştir.

Sağlıklı ve güvenli bir iş ortamı oluşturmak için;

- İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili gelişmeleri izler, mevcut yasal mevzuat hükümlerine uyar ve sözleşmelerden doğan yükümlülükleri yerine getirir.

- Faaliyetleriyle bağlantılı yaralanmaların ve sağlık bozulmalarının önlenmesi için, faaliyetlerinin iş sağlığı ve güvenliği risklerini belirler, analiz eder ve riskleri azaltacak tedbirleri alır.

- Çalışanların ve fabrika sahasında iş, staj ve ziyaret amaçlı bulunan herkesin bireysel ya da kurumsal sorumlulukların farkında olması için gerekli eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerini yapar.

- Faaliyetlerini, İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistem gereklerine uygun olarak sürdürür. İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemini ve İş Sağlığı ve Güvenliği performansını sürekli iyileştirmek için hedefler ve yönetim programları oluşturur, sonuçları izler, hedeflerden sapma durumunda gerekli önleyici faaliyetleri devreye sokar.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

İş sağlığı ve güvenliği konusu Otokar'ın temel öncelikleri arasındadır. Üretim çalışmalarını en üst düzeyde güvenlik önlemleriyle sürdüren Otokar, çalışanları ve üretim sahalarında bulunan diğer paydaşları için güvenli çalışma sahaları oluşturmayı amaçlar. İSG konuları iş güvenliği uzmanları, işyeri hekimleri ve yardımcı sağlık personellerinden oluşan İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi tarafından yönetilmektedir. İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi, Genel Müdür'e doğrudan raporlama yapan İnsan Kaynakları Direktörlüğü'ne bağlıdır.

İş sağlığı ve güvenliği konuları Genel Müdür tarafından imzalanmış olan Otokar İSG Politikası çerçevesinde yürütülmektedir. İSG Politikası çalışanlarla duyuru panoları, intranet sistemi ve eğitimler gibi iç iletişim araçları vasıtasıyla paylaşılmaktadır. Aynı zamanda internet sitesi üzerinden diğer paydaşların da bilgisine sunulmaktadır.

İş sağlığı ve güvenliği uygulamaları OHSAS 18001 standardı doğrultusunda yürütülmektedir. OHSAS belgelendirme sürecine sahip olunması ve 2017 yılında gerçekleştirilecek olan OHSAS ara belgelendirme denetimi, iş güvenliği çalışmalarının tüm birimlere yayılması ve iş güvenliği kültürünün gelişiminde hızlı bir şekilde yol alınması açısından önemli bir fırsat oluşturmaktadır.

Otokar faaliyet sahalarında iş sağlığı ve güvenliği risklerinin azaltılması ve bu alandaki performansın iyileştirilmesi amacıyla İş Sağlığı ve Güvenliği Komitesi bulunmaktadır. Otokar'da bulunan 7 İSG Komitesi'nde

16'sı çalışan temsilcisi olmak üzere 60 üye görev almaktadır. Komiteler faaliyetlerini ilgili yasaların belirlediği gerekliliklere uyumlu olarak yürütmektedir.

Raporlama döneminde, 12 adet iş güvenliği kurulu ve 6 adet müteahhit iş güvenliği kurulu olmak üzere 18 adet iş sağlığı ve güvenliği kurulu gerçekleştirilmiştir. İSG kurul toplantılarında kaza göstergeleri birim bazında yayınlanmakta ve kaza kök neden analizleri ve alınan tedbirler paylaşılmaktadır.

Otokar'da çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği konusunda bilinçlendirilmesini sağlamak adına İSG eğitimleri verilmektedir. 2016 yılında bu kapsamda 2.075 çalışana 24.630 kişixsaat eğitim verilmiştir.

Çalışanların bulunduğu ortamdan kaynaklanabilecek sağlık tehlikelerinin değerlendirilmesi amacıyla risk analizi çalışmaları yürütülmektedir. 2016 yılında, İSG uzmanları ve işyeri hekimleri ile birlikte 170 farklı noktada 230 kişiye ergonomik risk değerlendirme ve 31 farklı noktada yeni risk analizi yapılmıştır.

Otokar, çalışanlarının mesleki ve genel hastalıklara karşı korunmasını amaçlamaktadır. Bu doğrultuda raporlama döneminde 2.030 çalışana sağlık tetkikleri yaptırılmıştır.

İş sağlığı ve güvenliği konusuna yönelik olarak birimler ve kişiler bazında performans hedefleri verilmekte ve yıllık çalışma programları hazırlanmaktadır. Hedeflere ve çalışma programına uyum, performans değerlendirmelere girdi oluşturmaktadır. İş Sağlığı ve Güvenliği performansı yılda bir kez gerçekleştirilen Yönetim Gözden Geçirme toplantılarıyla değerlendirilmekte ve aylık olarak ilgili birimlere raporlanmaktadır.

ÇEVRE DOSTU ÜRETİM

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEK

SU YÖNETİMİ

MALZEME VE
ATIK YÖNETİMİ

Otokar'ın, “çevre dostu üretim” ilkesi doğrultusunda geliştirdiği çevre yönetimini Otokar Çevre Politikası ve ISO 14001 Çevre Yönetim Sistem Standardı şekillendirmektedir. Çevre yönetiminde mevcut yasal mevzuata tam uyum öncelikle sağlanmakla birlikte, takip edilen sistem ve prosedürler uluslararası ölçekte kabul görmüş emsal oluşturacak ilkeler doğrultusunda yapılandırılmıştır. Ciddiyetle takip edilen çevre yönetim uygulamaları paydaşların geri bildirimleri doğrultusunda sürekli geliştirilmektedir.

Kurumsal internet sitesinde tüm paydaşların erişimi sağlanan Otokar Çevre Politikası, çevrenin korunmasını,

doğal kaynakların verimli kullanımını, yasal mevzuata tam uyumu, çevresel etkilerin azaltılmasına yönelik sürekli iyileştirme çalışmalarını ve bu çalışmaların etkin biçimde yürütülmesine ve denetimine yönelik sistem ve süreçlerin oluşturulmasını taahhüt etmektedir.

Otokar Yönetim Kurulu, çevre yönetimi alanındaki stratejik yönelimlerden sorumluyken, bu yönelimler doğrultusunda alınan karar ve gerçekleştirilen çalışmaların kurumsal politika ve yasal düzenlemelere uyumundan ve hayata geçirilmesinden Yönetim Kurulu üyesi de olan Otokar Genel Müdürü sorumludur. Çevre yönetim sistemlerinin uygunluğu, yeterliliği ve etkinliği, periyodik görüşmelerle Otokar üst yönetimi gerçekleştirir. Üretim ve Tesis Mühendislik Müdürünün ve Yatırım Birim Yöneticisinin liderliğinde örgütlenen Çevre Yönetim Birimi ise çevre yönetim faaliyetlerini hayata geçirir.

Otokar Çevre Yönetimi, su ve enerji gibi doğal kaynakların ve diğer malzemelerin verimli kullanımını, iklim değişikliği ile mücadeleyi, atık su, katı atık ve sera gazı emisyonlarının yönetimini, operasyonların çevreye ve biyoçeşitliliğe etkilerinin asgari düzeye indirilmesini, çevre yasa ve düzenlemelerine uyumu, çalışanlara ve ilgili paydaşlara yönelik çevre eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarını, sivil toplum kuruluşları ve ilgili diğer paydaşlarla iletişim ve iş birliklerinin gerçekleştirilmesini içeren bir kapsamda gerçekleştirilmektedir. Çevresel etkilerin en aza indirilmesi, buna yönelik periyodik kontrollerin yapılması, atık yönetimi ve tehlikeli atıkların bertaraf süreçleri tanımlı prosedürlere bağlı olarak yürütülmektedir. Bu prosedürler ilgili çalışanlara yönergelerle iletilmekte, gerekli eğitimler verilmektedir.

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEK

SU YÖNETİMİ

MALZEME VE
ATIK YÖNETİMİ

Çevresel etkilerin değerlendirilmesi, kurumsal risk yönetim sistemi kapsamında gerçekleştirilmektedir. Çevresel Etkiler Kütüğünde tespit edilen etkilerin belirginlik analizi yapılır. Yönetim sistemleri iç tetkikleri, yeni malzeme siparişi ve yeni yatırımlar gerçekleşmesi halinde, yeni çevresel etkiler ortaya çıktığı takdirde Çevresel Etkiler Kütüğü revize edilir.

Otokar Çevre Politikası, tüm faaliyet alanlarında çevre performansının sürekli iyileştirilmesini öngörmektedir. Bu kapsamda yürütülen çalışmaların etkinliği periyodik şirket içi denetimlerle ve Koç Holding Denetim Grubu tarafından gerçekleştirilen yıllık denetimlerle kontrol

ve takip edilmektedir. Tüm Otokar operasyonları ISO 14001 Çevre Yönetim Sistem Standardı kapsamında sertifikalandırılmış olup standarda uyum periyodik bağımsız dış denetim çalışmalarıyla doğrulanmaktadır. Diğer taraftan operasyonlar genelinde yürütülen çevre yönetim uygulamaları, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından da denetlenmektedir. 2016 yılında Otokar'ın faaliyetlerinin çevresel etkileri nedeniyle paydaşlardan alınan bir şikayet ya da çevre cezası bulunmamaktadır.

Otokar bünyesinde çevre yönetimi yıllık ve beş yıllık hedefler kapsamında gerçekleştirilmektedir. Çevre performansına yönelik yıllık hedeflerin belirlenmesi, yönetilmesi ve performans değerlendirilmesi süreçlerini Yönetim Sistemleri Çevresel Amaç, Hedef ve Yönetim Programlarının Belirlenmesi Prosedürü tanımlamaktadır. Bu prosedür kapsamında 5 yıllık faaliyet planları hazırlanmakta, yıllık hedefler bu plana uygun olarak belirlenmektedir. İş programlarının belirlenmesinde Koç Holding'in belirlediği çevre vizyon ve stratejik hedefleri de göz önünde bulundurulmaktadır. İş programları doğrultusunda belirlenen hedefler bireysel hedeflere de yansıtılarak performans değerlendirme ve ücretlendirme sisteminin bir parçası haline getirilir. Hedeflerin hayata geçirilme düzeyi hedef kartı sistematigiyle takip edilir. Elde edilen sonuçlar düzenli olarak Genel Müdür'e sunulmakta ve Yönetim Kurulu'na bilgilendirme yapılmaktadır. Elde edilen sonuçlar GRI onaylı sürdürülebilirlik raporları, Koç Holding raporlama çalışmaları, Otokar Fabrikadan Haberler Bülteni, Otokar İSG Bülteni, yan sanayi eğitimleri ve çevre bilgilendirme notları aracılığıyla paydaşların bilgisine sunulmaktadır.

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEK

SU YÖNETİMİ

MALZEME VE
ATIK YÖNETİMİ

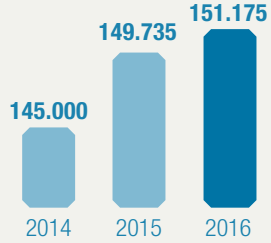
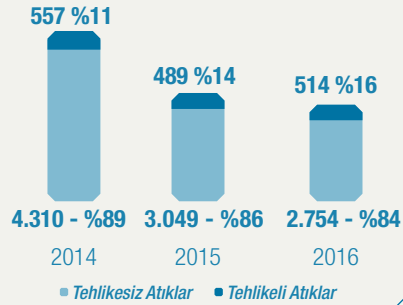
Otokar çevre yönetimini değer zinciri genelini dikkate alan bir bakışla yürütmektedir. Bu nedenle tedarikçi ve diğer iş ortaklarından da Otokar'la özdeş çevre yönetim yaklaşımlarını benimsemeleri beklenir. Tedarikçi seçim sürecinde başta ISO 14001 sertifikasyonu olmak üzere çevresel etki yönetim kriterleri önemli bir kriter olarak değerlendirilir. Tedarikçilerin çevre yönetim sistem ve uygulamaları saha denetimleriyle ve öz değerlendirme sistemleriyle takip edilir. Elde edilen sonuçlarla tedarikçilere gelişim planları hazırlanır ve bu planların hayata geçirilme düzeyi takip edilir.

Farkındalık ve teknik bilgi düzeyi çevre yönetiminin önemli bir bileşenidir. Bu nedenle Otokar, çalışanlarının ve müteahhit firma çalışanlarına yönelik eğitim faaliyetleri gerçekleştirmektedir. Bu kapsamda 2016 yılında Otokar çalışanlarına 320 kişi x saat, müteahhit firma çalışanlarına 35 kişi x saat çevre eğitimi verilmiştir. Çevre eğitimleri yerel paydaşlar öncelikli olmak üzere toplumun çeşitli kesimlerine de yaygınlaştırılıp toplumsal bir çevre bilincinin gelişmesi hedeflenmektedir. Bu amaçla raporlama döneminde 434 kişi x saat sosyal sorumluluk amaçlı çevre eğitimi verilmiştir.

Otokar 2016 yılında, çevre yönetiminin geliştirilmesi, yasal uyumun korunması, çevre performansının iyileştirilmesine yönelik yürüttüğü çalışmalara 530 bin TL üzerinde kaynak aktarmıştır.

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEK

SU YÖNETİMİ

MALZEME VE
ATIK YÖNETİMİ**GERİ KAZANILARAK TEKRAR
KULLANILAN SU MİKTARI (M³)****TÜRLERİNE GÖRE ATIK MİKTARI
(TON-%)****SU YÖNETİMİ**

Otokar, faaliyetlerinin devamlılığı ve toplumsal açıdan su kaynaklarını stratejik bir değer olarak nitelendirmekte ve çevre politikası kapsamında su kaynaklarının verimli kullanımını öncelikli bir konu olarak değerlendirmektedir. Su yönetimi kapsamında Otokar Çevre Yönetimi İlkeleri ve ISO 14001 Sistem Standardı gerekliliklerine uygun olarak gerçekleştirilen faaliyetler, suyun verimli kullanımı, geri kazanım ve atık su yönetimi konularını kapsamaktadır.

2016 yılı Otokar operasyonlarında 213.367 m3 taze su tüketimi gerçekleştirilmiştir. Toplam 151.175 m3 su, geri dönüşüm ya da geri kazanım yoluyla üretime geri kazandırılmıştır. Böylelikle yıl içinde toplam su ihtiyacının %42'si geri kazanılan suyla karşılanarak geçtiğimiz döneme kıyasla %7'lik artış sağlanmıştır.

Otokar Arifiye Fabrikası'nda 2 adet evsel atık su arıtma tesisi ve 2 adet endüstriyel atık su arıtma tesisi bulunmaktadır. Otokar Çevre Politikası, çevre yönetim sistemi ve ilgili yasal düzenlemeler doğrultusunda bu tesislerde gerçekleştirilen atık su arıtma çalışmalarıyla, kirlilik yükünün deşarj izinlerinde belirtilen değerlere indirilmesi ve ardından yine yasal düzenlemelerde belirtilen noktalara deşarj edilmesi sağlanmaktadır. 2016 yılında oluşan toplam 153.984 m3 atık su, artırılarak yasal izinlerde belirtilen normlara eriştikten sonra 88.520 m3'ü doğal alıcı ortama, 65.364 m3'ü belediye atık su kanalına deşarj edilmiştir.

Otokar operasyonlarında kullanılan suyun ya da deşarj edilen atık suyun doğal su kaynaklarının biyoçeşitlilik niteliği üzerinde olumsuz bir etkisi bulunmamaktadır.

Üretim tesisleri etki alanında doğal sit alanı, koruma altında bulunan havzalar, sulak alanlar ya da RAMSAR alanı bulunmamaktadır. Raporlama döneminde faaliyetlerin biyoçeşitlilik bakımından özel statüsü bulunan alanlar üzerinde bir etkisine de rastlanmamıştır.

MALZEME VE ATIK YÖNETİMİ

Çevre politikası kapsamında yürütülen malzeme ve kaynakların verimli kullanılmasına yönelik çalışmalar sayesinde Otokar, bir yanda üretim verimliliğini artırırken diğer yandan da çevresel etkilerin düşürülmesini de sağlamaktadır. Bu kapsamda malzemelerin verimli kullanımının yanında yeniden kullanım ve geri kazanım çalışmaları da yürütülmektedir.

Otokar, çevre politika ve yönetim sistemi doğrultusunda üretim süreçleri sonucunda oluşan atıkların bertaraf edilmeden önce en aza indirgenmesini, kaynağında ayrıştırılarak maksimum düzeyde geri kazanılmasını öngörmektedir. Oluşan atıklar yasal izinlere sahip firmalar tarafından geri kazanılmaktadır. 2016 yılında oluşan 3.268 ton atığın tamamı geri kazanılmıştır.

Otokar, ambalaj malzemelerinin kullanımından kaynaklanan çevresel etkilerin düşürülmesi amacıyla öncelikle optimizasyon çalışmalarıyla malzeme tüketiminin azaltılmasını sonrasında ise tekrar kullanımın artırılmasını amaçlamaktadır. Yeniden kullanımın mümkün olmadığı durumlarda ise ambalaj atıkları geri dönüştürülmektedir. 2016 yılında kullanılan 188.846 ton ambalaj malzemesi kullanılmıştır. Ambalaj atıkları %100 oranında geri kazanılmıştır.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR

Koç Topluluğu İklim Değişikliği Stratejisine [internet sitesinden](#) erişebilirsiniz.

Bir otomotiv şirketi olması nedeniyle Otokar, iklim değişikliği konusunu, üretim süreçleri ve ürün nitelikleriyle doğrudan ilgili olması nedeniyle sürdürülebilirlik faaliyetlerinin temel bir bileşeni olarak değerlendirir. Bu doğrultuda Otokar, iklim değişikliğiyle mücadele çalışmalarını risk ve fırsat odaklı bir anlayışla şekillendirir. Bir yandan üretim süreçleri ve ürünlerin etkilerini azaltmaya yönelik projeler yürütülürken diğer yandan da düşük karbon ekonomisi ve tüketicilerin bu yöndeki beklentilerini bir fırsat olarak değerlendirerek bu yönde ürün geliştirme çalışmaları yürütür.

Otokar Çevre Politikası ve Ar-Ge Stratejisi, iklim değişikliğiyle mücadele çalışmalarını yönlendiren temel şirket içi kaynak olmakla birlikte, Koç Topluluğu İklim Değişikliği Stratejisi de bu çalışmalarda uyum sağlanan diğer bir kaynaktır. Bu politikalar doğrultusunda Otokar, üretim süreçlerinde oluşan enerji tüketimi ve emisyon miktarlarını hesap ederek sürekli takip eder, enerji verimliliği projeleriyle enerji tüketimini ve emisyon miktarının azaltılmasını hedefler. Diğer taraftan Ar-Ge çalışmalarında yakıt verimliliği ve alternatif yakıtlı araç geliştirme projeleriyle de ürün temelli emisyonların azaltılmasını sağlar. Otokar'ın iklim değişikliğiyle mücadele çalışmalarının önemli bir ilkesi de bu yönde ortak çalışmalar yürütmek ve çeşitli sivil inisiyatiflere destek vermektir.

İklim değişikliğiyle mücadeleye yönelik çalışmalar, Otokar Yönetim Kurulu tarafından belirlenen ana stratejik yönelimler doğrultusunda hayata geçirilmektedir. Yönetim

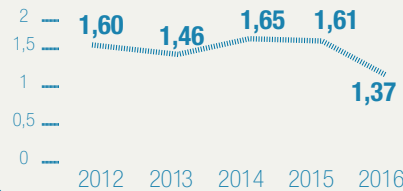
Kurulu Üyeliği görevi de bulunan Otokar Genel Müdürü, stratejik yönelimler doğrultusunda gerçekleştirilen çalışmaların kurumsal politikalara ve yasal düzenlemelere uyumundan sorumludur. Otokar üst yönetimi, üretim süreçlerinde oluşan sera gazlarının hesaplanması ve raporlanmasına yönelik sistemlerin uygunluğunu ve elde edilen sonuçları periyodik toplantılarla takip eder. Enerji ve sera gazı emisyonu performansı performans yönetim sisteminin bir parçası olarak ilgili birim yöneticilerinin bireysel hedefleri arasında yer alarak ücretlendirme sisteminde de etkili olmaktadır.

ENERJİ VE EMİSYONLAR

Otokar operasyonlarında oluşan sera gazı emisyonlarının temelinde üretim faaliyetlerinde gerçekleşen enerji tüketimi bulunmaktadır. Bu nedenle enerji verimliliği projeleri, sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik ana çalışmalardır. Aydınlatma ve ısıtma verimliliği çalışmaları sonucunda 2016'da yıllık 932 GJ enerji tasarrufu sağlanarak 124 ton CO₂e sera gazı emisyonu azaltılmıştır.

Otokar sera gazı emisyonu performansı, doğrudan ve dolaylı enerji tüketim değerleri baz alınarak ISO 14064-1:2006 Standardı, GHG Protokolü, IPCC 2006 Tier 1 yöntemleriyle hesaplanmakta ve yıllık planda raporlanmaktadır. 2016 yılında üretilen araç başına emisyon miktarı geçmiş yıla kıyasla %15 azalarak 1,37 ton CO₂e düzeyine düşmüştür.

ÜRETİLEN ARAÇ BAŞINA EMİSYON TRENDİ (TON CO₂E/ÜNİTE)

YEŞİL ULAŞIM ÇÖZÜMLERİ

Nüfusu hızla artan kentlerde yaşam kalitesinin artırılmasında toplu taşıma büyük bir işleve sahiptir. Ancak yoğun taşımacılık faaliyetleri nedeniyle ortaya çıkan sera gazı emisyonları da iklim değişikliğinin önemli kaynaklarından biridir. Bu nedenle hızla artan toplu taşıma ihtiyacının düşük maliyetli, konforlu ve çevresel etkileri düşürülmüş araçlarla sağlanması önemli bir beklenti olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu beklentiye فکر hakları %100 kendine ait araç ve motor tasarımlarıyla

yanıt vermek Otokar Ar-Ge stratejisinin de önemli bir ayağını oluşturmaktadır. Bu kapsamda Otokar, bir yandan ürettiği araçların yakıt tüketimi ve emisyon düzeylerini düşürmeye diğer taraftan da elektrik, doğalgaz ve hibrit sistemler geliştirmeye yönelik çalışmalar yürütmektedir. Bu kapsamda 2016 yılında ticari araçların Euro 6 emisyon düzeyine geçişlerinin sağlanmasına yönelik çalışmalara devam edilmiştir. Diğer yandan Otokar yıl içinde elektrik motorlu 12 metrelik toplu taşıma araç tasarımına başlamıştır. Proje kapsamında aracın alt sistem tercihleri tespit edilmiş

olup 2017'de analiz ve entegrasyon çalışmalarına devam edilerek prototip imal edilerek tasarım güvence faaliyetleri gerçekleştirilecektir. Raporlama döneminde tamamlanan bir diğer proje de Euro 6 OBD-C Emisyon Seviyelerinde Egzoz Gaz Salınımı Yapan CNG Yakıtlı Toplu Taşıma Aracı Tasarımı Projesi'dir. Proje ile alternatif motorlu, düşük emisyon seviyeli, düşük yakıt tüketimli ve yüksek taşıma kapasiteli CNG aracın tasarım faaliyetleri yürütülmüştür. CNG yakıtlı araçlar, düşük çevresel etkileri yakıt tüketim verimliliği nedeniyle yaygın bir şekilde dünya genelinde kullanılmaktadır.

TOPLUMA DEĞER VERMEK

Otokar, faaliyet gösterdiği toplumun sürdürülebilir gelişimine katkı sağlamayı temel bir sorumluluk kabul etmektedir. Kurumsal sorumluluğunun bilinciyle hareket eden Otokar bu doğrultuda toplumsal gelişim, çevrenin korunması ve desteklenmesi konularında aktif rol alarak geleceğe yatırım yapmaktadır.

Toplumsal sorunların çözümüne farklı uzmanlık alanlarında yetişmiş Otokar çalışanlarının bilgi birikiminden ve emeklerinden faydalanılmakta, böylelikle çalışanların kişisel gelişimine de katkı sağlanmaktadır. Bu nedenle toplumsal projelere çalışanların gönüllü katılımı teşvik edilmektedir.

Ülkem İçin

Otokar, Koç Topluluğu'nun şirketleri, çalışanları, bayileri ve tedarikçileri arasında sosyal sorumluluk olgusunu yaygınlaştırarak, toplumsal sorunlara karşı daha katılımcı bir tutum geliştirmeyi ve yerel gelişimi destekleyerek yaşam standardını yükseltecek projelerin hayata geçirilmesini amaçlayan "Ülkem İçin" Projesi'ni desteklemektedir. Koç Holding'in 80. yılında hayata geçen "Ülkem İçin" Projesi, 2006 yılından bu yana sosyal sorumluluk alanında önemli başarılarla imza atmaktadır. Bugüne kadar Otokar, yerel kalkınma, ağaçlandırma, kan bağışi ve engellilerin toplumsal hayata katılımı konularındaki projelerde aktif görev almıştır.

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEK

Ülkem İçin

Toplumsal Cinsiyet
Eşitliğine DestekOtokar'dan
Çevre EğitimleriOtokar Kitap
Kulübü

Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum

Koç Topluluğu bünyesinde başlatılan “Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum” projesi kapsamında Otokar, toplam 1.826 çalışanının AÇEV tarafından geliştirilen Bilgi Değirmeni seminerlerine katılımını sağlayarak konuya ilişkin bilinçlenmesini sağlamıştır. Böylelikle Otokar çalışanlarının %81’i toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda eğitim almıştır. “Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum” projesinin toplu taşıma sektöründe de yaygınlaştırılması amacıyla Otokar, pazar lideri olduğu Türkiye otobüs sektöründe de iyi uygulamaları ödüllendirerek teşvik etmektedir. Otobüs segmentinde toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda gerçekleştirilen bu ilk proje, 2016 yılı Mart ayında başlatılmıştır. Toplumsal cinsiyet eşitliği bilincinin sektörde oluşması için sektörün önde gelen birlik, federasyon ve derneklerinden IPRU, İSTAB, Kaptanlar Kulübü, TOF, TOFED, TÖHOB, Turizm Taşımacıları Derneği ve UYOF’un destekleriyle farkındalık çalışmaları yürütülmüştür. Otokar, 2016 yılı boyunca toplumsal cinsiyet eşitliği çalışmaları yürüten ve kadın istihdamını artıran kurumlara ödül vererek desteklerini taçlandırmıştır. 2016 yılında personel taşımacılığında sektörün ilk kadın şoförünü istihdam eden GÜRSEL Turizm; belediye otobüsü sürücülerinde kadın şoförlerin de görev

alması için gerekli imkanları hazırlayan ve bünyesinde kadın kaptanlar bulunduran Muğla Büyükşehir Belediyesi; öğrenci taşımacılığında “servis hostesi” uygulamasını hayata geçirerek sektörde hem kadın istihdamı yaratan hem de kadınlar için yeni bir iş kolu açan Tursan Turizm bu ödüllerin sahibi olmuştur. Otokar, Türkiye’de erkek egemen toplu taşımacılık sektöründe, bu ve benzeri çalışmaları ödüllendirerek sektördeki iyi uygulamaları örnekledirmeyi ve özendirmeyi hedeflemektedir.

Otokar’dan Çevre Eğitimleri

Otokar, yarının yetişkinlerinde çevre bilincini artırmak amacıyla çeşitli okullarda çevre konusunda eğitimler vermektedir. 2016 yılında Sakarya’daki üç ilköğretim okulunda çevre duyarlılığı eğitimleri verilmiştir. Eğitimler kapsamında öğrencilere enerji tasarrufu, geri dönüşüm ve çevre kirliliği konuları anlatılarak bu konudaki sorumluluklardan bahsedilmiş, günümüz ve geleceğin problemi olan enerji ve su kaynaklarının azalması konusunda bilgi verilerek iklim değişikliği konusunda da bilgi verilmiştir. Öğrencilerin öğrendiklerini okullarında, evlerinde, park ve oyun alanlarında da uygulanması adına oyunlar ve filmler ile paylaşımlar yapılmıştır.

PERFORMANS TABLOSU

Çevresel Performans Göstergeleri	2012	2013	2014	2015	2016
Toplam Enerji Tüketim Miktarı (GJ)	167.350	184.489	149.684	189.565	180.249
Kaynağına Göre Toplam Doğrudan Enerji Tüketimi (GJ)	99.193	112.733	88.893	119.415	114.852
Yenilenebilir Enerji	0	0	225	225	225
Yenilenemeyen Enerji	99.193	112.733	88.668	119.190	114.627
Kaynağına Göre Toplam Dolaylı Enerji Tüketimi (GJ)	68.212	71.761	61.291	70.150	65.397
Yenilenebilir Enerji	0	0	0	0	-
Yenilenemeyen Enerji	68.212	71.761	61.291	70.150	65.397
Ünite Başına Enerji Tüketimi (GJ/ünite)	16,66	15,27	17,54	17,08	17,32
Enerji Tasarrufu (GJ)	2.148	1.135	2.110	5.550	932
Toplam Sera Gazı Emisyon Miktarı (Ton CO2e)	16.117	17.373	14.068	17.883	14.291
Doğrudan (Scope 1)	7.021	7.804	5.895	8.528	5.570
Dolaylı (Scope 2)	9.096	9.569	8.173	9.355	8.721
Sera Gazı Emisyonu Azaltımı (Ton CO2e)	287	151	188	492	124
Ünite Başına Sera Gazı Emisyonu (Ton CO2e/ünite)	1,60	1,46	1,65	1,61	1,37
Toplam Su Çekimi (m3)	222.481	195.161	215.050	275.123	213.367
Kuyu Suyu	166.020	126.003	147.300	181.960	113.647
Şebeke Suyu	55.561	68.118	65.790	89.303	97.820
Yağmur Suyu	900	1.040	1.960	3.860	1.900
Ünite Başına Taze Su Tüketimi (m3/ünite)	22,09	16,15	25,23	24,45	23
Geri Kazanılan ya da Tekrar Kullanılan Su (m3)	-	-	145.000	149.735	151.175
Atık Su Deşarjı (m3)	45.738	44.530	43.367	166.200	153.984
Atık Su Alıcı Kanalı	21.420	20.825	21.208	90.180	88.620
Doğal Alıcı Ortam	24.318	23.705	23.608	76.020	65.364
Bertaraf Metoduna Göre Toplam Tehlikeli Atık Miktarı (Ton)	562	631	557	488,9	514
Toplam Geri Kazanım	545	631	556	489	514
Bertaraf	17	1	1	0,03	0,03
Bertaraf Metoduna Göre Toplam Tehlikesiz Atık Miktarı (Ton)	3.920	5.288	4.310	3.049	2.754
Toplam Geri Kazanım	3.419	4.572	4.310	3.049	2.754
Bertaraf	501	716	0	0	0
Çalışanlara Sunulan Çevre Eğitimleri - Katılım (kişi sayısı)	879	978	583	495	1.040
Doğrudan İstihdam	639	740	278	214	355
Müteahhit Firma Çalışanı	20	83	15	136	35
Sosyal Sorumluluk Amaçlı	220	155	290	145	650
Çalışanlara Sunulan Çevre Eğitimleri - Toplam Saat (kişixsaat)	879	1.729	638,5	332	789
Doğrudan İstihdam	492	1.370	299	229	320
Müteahhit Firma Çalışanı	60	204	49,5	104	35
Sosyal Sorumluluk Amaçlı	220	155	290	145	434

Sosyal Performans Göstergeleri	2012	2013	2014	2015	2016
Çalışan Eğitimleri - Katılımcı Sayısı (kişi)	2.652	2.753	2.401	2.498	2.739
Saha Çalışanı	2.156	2.205	1.787	1.984	2.031
Ofis Çalışanı	496	548	614	514	708
Kadın	64	41	90	93	114
Erkek	2.588	2.712	2.311	2.405	2.625
Çalışan Eğitimleri - Toplam Saat (kişixsaat)	30.319	38.352	51.208	63.088	70.525
Saha Çalışanı	16.662	27.905	33.430	51.303	48.166
Ofis Çalışanı	13.657	10.447	17.778	11.785	22.359
Kadın	1.344	856	2.382	2.042	3.307
Erkek	28.975	37.496	48.826	61.046	67.219
Müteahhit Çalışanı Eğitimleri - Katılımcı Sayısı (kişi)	25	79	152	301	219
Saha Çalışanı	25	79	152	301	213
Ofis Çalışanı	0	0	0	0	6
Kadın	0	0	0	12	50
Erkek	25	79	152	289	169
Müteahhit Çalışanı Eğitimleri - Toplam Saat (kişixsaat)	20	532	190	301,5	1.448
Saha Çalışanı	20	532	190	301,5	1.402
Ofis Çalışanı	0	0	0	0	46
Kadın	0	0	0	16	320
Erkek	20	532	190	285,5	1.128
İSG Eğitimleri - Katılımcı Sayısı	449	1.988	1.210	1.774	2.294
Doğrudan İstihdam	-	-	-	1.647	2.075
Müteahhit Firma Çalışanı	-	-	-	127	219
İSG Eğitimleri - Toplam Saat (kişixsaat)	2.236	11.027	11.534	19.867	25.156
Doğrudan İstihdam	-	-	-	19.674	24.630
Müteahhit Firma Çalışanı	-	-	-	193	526
Yaralanma Oranı	1,47	1,4	1,37	1,89	2,24
Kadın	0	0	0	0	0
Erkek	1,54	1,46	1,45	1,97	2,34
Mesleki Hastalık Oranı	0	0,04	0,04	0,11	0,078
Kadın	0	0	0	0	0
Erkek	0	0,05	0,05	0,11	0,082
Kayıp Gün Oranı	22,48	32,07	54,24	35,51	28,94
Kadın	0	0	0	0	0
Erkek	23,56	33,54	57,33	36,98	30,37
İşle İlgili Ölüm Sayısı	0	0	0	0	0
Kurulu İSG Komitesi Sayısı	1	1	1	1	7
Kurulu İSG Komitelerindeki Toplam Üye Sayısı	16	13	17	14	60
Kurulu İSG Komitelerinde Çalışan Temsilcisi Sayısı	6	6	6	3	16

Çalışan Demografisi

	2012	2013	2014	2015	2016
Otokar Çalışanları	2.281	2.264	2.054	2.105	2.273
Kadın	84	99	101	102	107
Erkek	2.197	2.165	1.953	2.003	2.166
Müteahhit Firma Çalışanı	202	218	204	214	221
Kadın	19	22	27	49	50
Erkek	183	196	177	165	171
Sözleşme Türüne Göre Toplam Çalışan Sayısı					
Belirsiz Süreli İş Akdi	2.088	2.263	2.042	2.081	2.263
Kadın	84	99	101	101	107
Erkek	2.004	2.164	1.941	1.980	2.156
Geçici İş Akdi	193	1	12	24	10
Kadın	0	0	0	1	0
Erkek	193	1	12	23	10
Kategori Bazında Toplam Çalışan Sayısı					
Saha Çalışanı	1.686	1.624	1.436	1.484	1.599
Kadın	7	9	13	16	18
Erkek	1.679	1.615	1.423	1.468	1.581
Ofis Çalışanı	595	640	618	621	674
Kadın	77	90	88	86	89
Erkek	518	550	530	535	585
İstihdam Türüne Göre Toplam Çalışan Sayısı					
Tam Zamanlı	2.281	2.264	2.054	2.105	2.273
Kadın	84	99	101	102	107
Erkek	2.197	2.165	953	2.003	2.166
Yarı Zamanlı	0	0	0	0	0
Eğitim Düzeyine Göre Toplam Çalışan Sayısı					
İlköğretim	588	566	528	546	585
Lise	896	855	718	737	797
Üniversite ve Üstü	797	843	808	822	891
Yaş Grubuna Göre Toplam Çalışan Sayısı					
18-30	935	756	662	538	694
31-50	1.311	1.465	1.345	1.502	1.510
50+	35	43	47	65	69
Engelli Çalışan Sayısı					
Saha Çalışanı	56	63	56	59	61
Ofis Çalışanı	3	3	4	6	6
Kadın	1	2	3	5	5
Erkek	58	64	57	60	62
Üst Yönetim Yapısı (Sayı)					

Çalışan Demografisi

2012

2013

2014

2015

2016

Cinsiyet Bazında

Kadın

0

0

0

0

0

Erkek

7

6

6

6

6

Yaş Grubuna Göre

18-30

0

0

0

0

0

31-50

4

3

2

1

1

50+

3

3

4

5

5

Uyruk

TC Vatandaşı

7

6

6

6

6

Yabancı Uyruklu

0

0

0

0

0

Orta Düzey Yönetim Yapısı (Sayı)

Cinsiyet Bazında

Kadın

4

3

3

3

3

Erkek

65

66

62

62

71

Yaş Grubuna Göre

18-30

0

0

0

0

0

31-50

62

63

57

55

63

50+

7

6

8

10

11

Toplu Sözleşme Kapsamında Çalışan İşgücü (Sayı)

1.686

1.601

1.436

1.484

1.599

İşe Yeni Alınan Çalışanlar (Sayı)

1.377

1.009

344

1.003

1.042

Cinsiyet Bazında

Kadın

23

24

13

10

17

Erkek

1.354

985

331

993

1.025

Yaş Grubuna Göre

18-30

947

721

231

646

657

31-50

429

286

113

351

379

50+

1

2

0

6

6

İşten Ayrılan Çalışanlar (Sayı)

615

1.026

554

952

874

Cinsiyet Bazında

Kadın

7

10

11

9

12

Erkek

608

1.016

543

943

862

Yaş Grubuna Göre

18-30

382

706

325

569

482

31-50

231

312

222

369

374

50+

2

8

7

14

18

Doğum İznine Ayrılan Kadın Çalışan Sayısı

4

3

6

7

7

Doğum İzninden Dönen Kadın Çalışan Sayısı

4

3

6

10

8

GRI İÇERİK İNDEKSİ

Gösterge	Açıklamalar ve Sayfa Numaraları	Dahil Edilmeyen
GRI 101: Temel 2016		
GRI 102: Genel Göstergeler 2016		
Kurumsal Profil		
102-1	Künye (s.58)	-
102-2	www.otokar.com.tr/tr/urunler	-
102-3	Künye (s.58)	-
102-4	Rapor Hakkında (s.4)	-
102-5	Otokar Hakkında (s.11)	-
102-6	İstikrarlı Büyüme, Sürekli Gelişim (p.22)	-
102-7	Otokar Hakkında (s.11); İnsan Odaklı İşyeri (s.37)	-
102-8	Performans Verileri (s.50-53)	-
102-9	Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek (p.27)	-
102-10	Şirketin operasyonel ya da finansal yapısında veya tedarik zincirinde belirgin bir değişiklik olmamıştır.	-
102-11	Sürdürülebilir Gelişim Odaklı, Sorumlu Yönetim (s.16, 19); Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek (s.31-32); Çevre Dostu Üretim (s.41)	-
102-12	Sürdürülebilir Gelişim Odaklı, Sorumlu Yönetim (s.16, 19); Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek (s.31-32); Çevre Dostu Üretim (s.41)	-
102-13	Üye Olunan Kuruluşlar (s.20)	-
Strateji		
102-14	Genel Müdür Mesajı (s.6)	-
Etik ve Dürüstlük		
102-16	Sürdürülebilir Gelişim Odaklı, Sorumlu Yönetim (s.16-17)	-
Yönetişim		
102-18	Sürdürülebilir Gelişim Odaklı, Sorumlu Yönetim (s.15)	-
Paydaş Katılımı		
102-40	Sürdürülebilir Gelişim Odaklı, Sorumlu Yönetim (s.20)	-
102-41	Otokar Hakkında (s.13)	-
102-42	Sürdürülebilir Gelişim Odaklı, Sorumlu Yönetim (s.20)	-
102-43	Sürdürülebilir Gelişim Odaklı, Sorumlu Yönetim (s.20)	-
102-44	Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek (s.30)	-
Raporlama Uygulaması		
102-45	Rapor Hakkında (s.4)	-
102-46	Rapor Hakkında (s.4); Sürdürülebilir Gelişim Odaklı, Sorumlu Yönetim (s.19)	-
102-47	Sürdürülebilir Gelişim Odaklı, Sorumlu Yönetim (s.19)	-

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEK

102-48	Geçmiş raporlarda verilen bilgilere yönelik belirgin bir değişiklik yapılmamıştır.	-
102-49	Sürdürülebilir Gelişim Odaklı, Sorumlu Yönetim (s.19)	-
102-50	Rapor Hakkında (s.4)	-
102-51	Rapor Hakkında (s.4)	-
102-52	Rapor Hakkında (s.4)	-
102-53	Künye (s.58)	-
102-54	Rapor Hakkında (s.4)	-
102-55	GRI İçerik İndeksi(s.54)	-
102-56	Yasal Uyarı (s.58)	-
Öncelikli Konular		
Standart	Gösterge	Açıklamalar ve Sayfa Numaraları
İklim Değişikliği, Enerji ve Sera Gazları		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); Çevre Dostu Üretim (s.40-42); İklim Değişikliği, Enerji ve Emisyonlar (s.45)
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Çevre Dostu Üretim (s.40-42); İklim Değişikliği, Enerji ve Emisyonlar (s.45)
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Çevre Dostu Üretim (s.40-42); İklim Değişikliği, Enerji ve Emisyonlar (s.45)
GRI 302: Enerji 2016	302-1 Organizasyonun enerji tüketimi	Performans Verileri (s.50-53)
	302-3 Enerji yoğunluğu	Performans Verileri (s.50-53)
	302-4 Enerji tüketiminin azaltılması	Performans Verileri (s.50-53)
GRI 305: Emisyonlar 2016	305-1 Doğrudan (Scope 1) sera gazı emisyonları	Performans Verileri (s.50-53)
	305-2 Dolaylı Enerji (Scope 2) sera gazı emisyonları	Performans Verileri (s.50-53)
	305-4 Sera gazı emisyonları yoğunluğu	Performans Verileri (s.50-53)
	305-5 Sera gazı emisyonlarının azaltılması	Performans Verileri (s.50-53)
Çevresel Etkisi Azaltılmış Araçlar		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); Yeşil Ulaşım Çözümleri (s.46)
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Yeşil Ulaşım Çözümleri (s.46)
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Yeşil Ulaşım Çözümleri (s.46)
GRI 302: Enerji 2016	302-5 Ürün ve hizmetlerin enerji gereksinimlerinin azaltılması	Yeşil Ulaşım Çözümleri (s.46)
Üretimin Çevresel Etkileri		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); Çevre Dostu Üretim (s.40-42)
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Çevre Dostu Üretim (s.40-42)
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Çevre Dostu Üretim (s.40-42)
GRI 303: Su 2016	303-1 Kaynak bazında Su Tüketimi	Performans Verileri (s.50-53)
	303-2 Su tüketiminde belirgin ölçüde etkilenen su kaynakları	Çevre Dostu Üretim (s.43)
	303-3 Geri dönüştürülen ve tekrar kullanılan su	Performans Verileri (s.50-53)
GRI 306: Kirlenmeler ve Atıklar 2016	306-1 Kalite ve hedef bazında atık su deşarjı	Performans Verileri (s.50-53)
	306-2 Tür ve bertaraf metodu bazında atıklar	Performans Verileri (ss.50-53)

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEK

Standart	Gösterge	Açıklamalar ve Sayfa Numaraları	Dahil Edilmeyen
GRI 307: Çevre Yasalarına Uyum 2016	307-1 Çevre yasa ve düzenlemelerine karşı uyumsuzluk durumları	Çevre Dostu Üretim (s.41)	-
Ürün ve Hizmet Sorumluluğu			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); Ürün ve Hizmet Sorumluluğu (s.31-32)	-
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Ürün ve Hizmet Sorumluluğu (s.31-32)	-
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Ürün ve Hizmet Sorumluluğu (s.31-32)	-
GRI 416: Tüketicici Sağlığı ve Emniyeti 2016	416-1 Ürün ve hizmet kategorilerinin sağlık ve emniyet açısından değerlendirilmesi	Ürün ve Hizmet Sorumluluğu (s.32)	-
	416-2 Ürün ve hizmetlerin sağlık ve emniyet etkilerine yönelik yasalara uyumsuzluk vakaları	Ürün ve Hizmet Sorumluluğu (s.32)	-
İnsan Hakları			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); İnsan Odaklı İşyeri (s.34-35)	-
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	İnsan Odaklı İşyeri (s.34-35)	-
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	İnsan Odaklı İşyeri (s.34-35)	-
GRI 405: Çeşitlilik ve Eşit Olanaklar 2016	405-1 Çalışanlarda ve yönetim organlarında çeşitlilik	İnsan Odaklı İşyeri (s.34-35); Performans Verileri (s.50-53)	-
İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.16-17)	-
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.16-17)	-
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.16-17)	-
GRI 205: Yolsuzlukla Mücadele 2016	205-3 Kesinleşmiş yolsuzluk vakaları ve alınan önlemler	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.16-17)	-
Toplumsal Gelişim ve Çalışan Gönüllülüğü			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); Topluma Değer Vermek (s.48-49)	-
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Topluma Değer Vermek (s.48-49)	-
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Topluma Değer Vermek (s.48-49)	-
GRI 203: Dolaylı Ekonomik Etkiler 2016	203-1 Altyapı yatırımları ve desteklenen hizmetler	Topluma Değer Vermek (s.48-49)	-
	203-2 Belirgin dolaylı ekonomik etkiler	Performans Verileri (s.50-53)	-
Çalışan Hakları			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); İnsan Odaklı İşyeri (s.34-35)	-
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); İnsan Odaklı İşyeri (s.34-35)	-
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); İnsan Odaklı İşyeri (s.34-35)	-
GRI 408: Çocuk Emeği 2016	408-1 Çocuk işçi çalıştırma bakımından belirgin risk barındıran operasyon ve tedarikçiler	Raporlama döneminde, Otokar operasyonlarında çocuk işçi çalıştırma riski gözlemlenmemiştir. Aynı ilke tedarikçi denetim sürecinde de dikkate alınmış ve risk unsuruna rastlanmamıştır.	-
GRI 409: Zorla ve Zorunlu Çalıştırma 2016	409-1 Zorla ve zorunlu çalıştırma bakımından belirgin risk barındıran operasyon ve tedarikçiler	Raporlama döneminde, Otokar operasyonlarında zorla ve zorunlu çalıştırma riski gözlemlenmemiştir. Aynı ilke tedarikçi denetim sürecinde de dikkate alınmış ve risk unsuruna rastlanmamıştır.	-

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEK

Standart	Gösterge	Açıklamalar ve Sayfa Numaraları	Dahil Edilmeyen
Risk Yönetimi			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); Risk Yönetimi (s.16)	-
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Risk Yönetimi (s.16)	-
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Risk Yönetimi (s.16)	-
Yetenek Yönetimi			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); İnsan Odaklı İşyeri (s.34-35)	-
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); İnsan Odaklı İşyeri (s.34-35)	-
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); İnsan Odaklı İşyeri (s.34-35)	-
GRI 401: İstihdam 2016	401-1 Yeni işe alım ve çalışan sirkülasyonu	Performans Verileri (s.50-53)	-
GRI 404: Eğitim 2016	404-1 Çalışan başına eğitim saati	Performans Verileri (s.50-53)	-
Paydaş Katılımı			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); Paydaş Katılımı (s.20)	-
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); Paydaş Katılımı (s.20)	-
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); Paydaş Katılımı (s.20)	-
İş Sağlığı ve Güvenliği			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); İnsan Odaklı İşyeri (s.34-35, 38)	-
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	İnsan Odaklı İşyeri (s.34-35, 38)	-
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	İnsan Odaklı İşyeri (s.34-35, 38)	-
GRI 403: İş Sağlığı ve Güvenliği 2016	403-1 Resmi yönetim-çalışan iş sağlığı ve emniyeti komiteleri	Performans Verileri (s.50-53)	-
	403-2 Yaralanma, meslek hastalığı, kayıp gün, ve devamsızlık türleri ve oranları; ve iş nedenli ölüm sayısı	Performans Verileri (s.50-53)	-
İnovasyon			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); Katma Değer Odaklı İnovasyon (s.24-25)	-
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Katma Değer Odaklı İnovasyon (s.24-25)	-
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Katma Değer Odaklı İnovasyon (s.24-25)	-
Yerel Ekonomiye Destek			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); İstikrarlı Büyüme, Sürekli Gelişim (s.22)	-
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	İstikrarlı Büyüme, Sürekli Gelişim (s.22)	-
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	İstikrarlı Büyüme, Sürekli Gelişim (s.22)	-
GRI 201: Ekonomik Performans 2016	201-1 Üretilen ve dağıtılan ekonomik değer	Performans Verileri (s.50-53)	-
Müşteri Memnuniyeti			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek (s.30)	-
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek (s.30)	-
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek (s.30)	-
Rekabetçi Strateji Planlama			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.19); İstikrarlı Büyüme, Sürekli Gelişim (s.22)	-
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	İstikrarlı Büyüme, Sürekli Gelişim (s.22)	-
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	İstikrarlı Büyüme, Sürekli Gelişim (s.22)	-

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEK**KÜNYE**

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.

Genel Müdürlük:Aydınevler Mah. Saygı Cad. No: 58 A Blok
34854 Küçükalyalı İstanbul - Türkiye
T: +90 216 564 71 00 / F: +90 216 489 29 67**Fabrika:**Atatürk Cad. No: 6 Arifiye 54580
Sakarya - Türkiye
T: +90 264 229 22 44 / F: +90 264 229 22 42**Rapor hakkında bilgi edinmek; görüş ve önerilerinizi iletmek için;****Kurumsal İletişim Bölümü**Beril Gönüllü - Selin Özdemir
T: +90 216 489 29 50**Raporlama Danışmanı & Tasarım**Kıymet-i Harbiye
info@kiymetiharbiye.com
T: +90 212 279 13 13**YASAL UYARI**

Otokar 2016 Sürdürülebilirlik Raporu ("Rapor"), Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. ("Otokar") tarafından hazırlanmıştır. Bu Rapor'da yer alan ve eksiksiz olma vasfını taşımayan tüm bilgi, görüş ve değerlendirmeler Otokar tarafından sağlanmış ve bu Rapor amacıyla bağımsız olarak doğrulanmamıştır.

Bu Rapor, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup, herhangi bir yatırım kararı için temel oluşturmayı amaçlamamaktadır. Bu raporda yer alan bilgiler Otokar hisselerinin satışına ait herhangi bir teklifi veya bir teklifin parçasını ya da bu tür bir satış sürecine davet niteliği teşkil etmez ve bu Rapor'un yayımlanmasıyla bu tür bir yasal ilişki kurulmuş sayılmaz.

Bu Rapor'da yer alan tüm bilgi ve ilişkili belgelerin, Rapor'un kapsadığı dönem itibarıyla doğru olduğuna inanılmakta olup bilgiler güvenilir kaynaklara dayanarak iyi niyetle açıklanmıştır. Ancak Otokar bu bilgilere yönelik herhangi bir beyan, garanti ya da taahhütte bulunmamaktadır. Buna uygun olarak Otokar, Otokar hissedarları, Otokar iştirakleri veya onların yönetim kurulu üyeleri, çalışanları ya da danışmanları, bu Rapor kapsamında açıklanan herhangi bir bilgi ya da iletişimde veya bu Rapor'da yer alan bilgilere dayanan veya yer almayan bir bilgi neticesinde kişi veya kişilerin doğrudan ya da dolaylı olarak uğrayacağı kayıp ve zararından sorumlu değildir.

